

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

- Minden nap van okunk örülni az Úrban

AKTUÁLIS

- Ferenc pápa vitatott kijelentése a poklóról és a kárhozatról

AZ IDŐK JELEI

- Mind mélyebb válság, mind mélyebb átalakulások felé sodródó világ

AZ IGE MELLETT

- Charles H. Spurgeon: Biztatás imádságra

- Nyári táborok, evangelizáció és tapasztalatok

Kedves Olvasóink!

Az alábbi – kommentárt nem igénylő – sorokat ajánljuk most mindenki figyelmébe e lapszám köszöntőjeként:

„Isten rendelt egy napot, melyen megítéli majd a föld kerekességét igazságban.” (Csel 17,31)

Krisztus azt is megmondja nekünk, hogy mi után várható e nap eljövele. Nem az egész világ megtérését jelölte meg előzményként, hanem egy egész világot átfogó evangéliumhirdetés megvalósulását: „Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyágul minden népnek, és akkor jön el a vég.” (Mt 24,14) Hatalmunkban áll tehát siettetni az Úr eljövételét azáltal, hogy az evangéliumot a világ elé tárjuk. Ne csupán várjuk, hanem siettessük Isten napjának eljövételét (2Pt 3,12)!

Ha Krisztus egyháza elvégezte volna már azt a munkát, amivel az Úr megbízta, akkor az egész világ már korábban részesült volna a figyelmeztetésben, és az Úr visszatérhetett volna már a földre, hatalommal és dicsőséggel. (Ellen G. White: *Jézus élete*, 633–634. o., Az olajfák hegyén c. fejezetből.)

Segítsen minket Isten, hogy magunkat megalázva, az Ő segítségét kérve megtérjünk, és megtisztulva a kései eső áldásában részesülhessünk! Ekkor majd be tudjuk végezni azt a nemes és hatalmas munkát, amit a mi Urunk bízott ránk.

A szerkesztők

Hit általi megigazulás

- Minden nap van okunk örülni az Úrban 2
- Az Úr vacsorája előtt való könyörgés 6

Aktuális

- Ferenc pápa vitatott kijelentése a pokolról és a kárhozatról 8

Az idők jelei

- Mind mélyebb válság, mind mélyebb átalakulások felé sodródó világ 11

Hitébresztő

- Önvizsgálatra készítő, szívfájdító történet 15

Az Ige mellett

- Charles H. Spurgeon: Biztatás imádságra 20

Evangelizáció

- Beszámoló az Úrtól kapott tapasztalatainkról 27

Nyári táboraink

30

A Bizonyágtételeket olvasva

- Az egészségügyi megújulás és a harmadik angyal üzenete 32

Búcsúzunk

- Kovács Józsefné 33

Tapasztalatok

- Emlékezés édesanyámra 34

Belső használatra szánt kiadvány.
A fenntartásra adományokat
köszönettel elfogadunk az alábbi számlaszámon:

VAJDASÁGÉRT ALAPÍTVÁNY
10402623-50526554-86651004

Szerkesztők: Vankó Zsuzsa, Buda Júlia

Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu;
e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

További számok igényelhetők
a következő telefonszámon: 06-30/619-5901;
illetve elektronikusan a fenti e-mail címen.

Minden nap van okunk örülni az Úrban

Gondolatok az evangélium reménységéről

Kedves Olvasó! A te életérzésedet, hangulatodat az öröm, a reménység és a minden körülmények közötti Krisztusba vetett bizalom határozza meg alapvetően, vagy a csüggedés, esetleg a körülmények jelenlegi helyzete? Még a gyász vagy a nagy határhelyzetek lelki feldolgozása alatt és után is van okunk remélni, és bízni az Istenben, aki számtalan bizonyágát adta annak, hogy Ő élő és minket szerető Isten. Erről a reménységről tesz bizonysgot a Szentírás, a teremtett világ rendje és szépsége, valamint a gondviselést megtapasztaló hívő ember.

Mint ahogyan neked is, hasonlóképpen nekünk is voltak és vannak „veszteségeink”, ám az Istenben bízó embernek minden elszenvedett veszteség üdvössége és jelleme javát szolgálja (Rm 8,28), és még ki tudja, hány remény nélküli ember számára gyújt világosságot!

A 100. zsoltár arra szólít fel, hogy „*Vígan énekelj az Úrnak egész föld!*”, és hogy „*Szolgáljatok az Úrnak örvendezéssel, menjetek eléje vigassággal!*” Miért tegyük ezt? Mert „*Ő alkotott minket..., és az ő népe, és legelőinek juhjai vagyunk*”. Menjünk be az ő kapuin hálaadással, dicséretekkel, adjunk hálát neki, és dicsérjük szent nevét. Miért cselekedjük ezt? „*Mert jó az Úr, és örökkévaló az ő kegyelme, és nemzedékről nemzedékre tart az ő húsége.*”

Meggyőződésem, hogy sokkal több örömről, hála, hálaimára és dicséretre lenne méltó a mi Urunk, Istenünk, mint amennyit adunk neki. Először is Ő alkotott minket édesanyánk méhében (Zsolt 139,13–15) – tehát a teremtés jogán az övéi vagyunk. Az ő nyája vagyunk, akiket

személyesen Krisztus által pásztorol mindennap (Jn 10,11; Zsolt 23,1), „*fűves legelőkön nyugtat ...*” (Zsolt 23,2), és az élet vizéhez terelget, vonz bennünket! Olyan pásztor Ő, aki nemcsak megalkott, nemcsak vigyázza lépteinket, hanem drága áron váltott meg, így nemcsak a teremtés, de a megváltás jogán is az övéi vagyunk. Ez nagyon jó hír, mert így nem maradunk a bűneink következtében a halál foglyai. Ezért jöjjünk össze családonként naponta és hetente ketten-hárman vagy többen Jézus nevében, hogy hálaadásunk és dicséretünk jó illatú füstként szálljon fel a kegyelem királyi székéhez (Zsid 4,16). Ha így cselekszünk rendszeresen, akkor annak áldása sokszorosan jut vissza hozzánk, gyülekezeteinkre és minden jóakarátú emberre. Ennek következtében még inkább fogunk örülni.

Isten ígéje kijelenti, és gyakran megtapasztaltuk mi is a családjunkban – az elmúlt nyáron különösen –, hogy jó az Isten, Ő igazán és egyedül jó, és az Ő kegyelme, irgalma nemzedékről nemzedékre kiárad. Ez azt is jelenti, hogy Isten nem személyválogató (Csel 10,34; 1Pt 1,17), tehát nem csak a mi imáinkat hallgatja meg, mint ahogyan ezt „egyik rokonom” látja és tudni véli velünk kapcsolatban, hanem – ha ő is bizalommal fordul hozzá, akkor – az övét is... És a tiédet is meghallgatja, kedves Olvasó!

Az Úr olyan Isten, aki minden szavát beteljesíti bármilyen körülmények között a benne hívők javára, ezért bízhatunk benne. Az elültetett gyümölcsfacsemeték kihajtottak, az ősszel elvetett borsó már nagy, a hagyma és minden vetemény az elvégzett munka és az ima eredményeként, és

még azon felül is növekedésnek indult, a jó termés ígérete kézzelfogható.

Lelki és jellemfejlődésünknek is ugyanazok a törvényszerűségei, mint az elvetett magoknak. Ha mindennap hajlandók vagyunk meghalni a saját önzésünknek, akkor Krisztus fog bennünk élni és munkálkodni, és a Lélek gyümölcsei láthatóvá lesznek az életünkben (Gal 5,22). Ebből a bizalomból fakadjon minden imánk, énekünk és hálaadásunk, mert „*jobb az Úrban bízni, mint emberekben reménykedni...*” (Zsolt 118,8–9; Ésa 40,30–31). A megváltásunkért érzett hála mutatkozzék meg az életünkben, dicsérjük őt minden nap!

Krisztus csak „egyetlen mentőcsomagot” kér tőlünk (és azt is a saját érdekünkben teszi, ha le akarom egyszerűsíteni üzenetét), s ez nem más, mint hogy bízunk benne minden körülmények között, ismerjük el és bánjuk meg a bűneinket, s higgyük is el, hogy azokat megbocsátotta, és el is fogja törölni. „*Bizony, a tenger mélységébe veted minden bűnünket.*” (Mik 7,19) A „mentőcsomaghoz” tartozik még az is, hogy úgy szeressük egymást, amint Ő szeretett minket (Jn 15,12), és szeretetben szolgáljuk egymást, embertársainkat.

Így többszörös okunk van az örömré, mert először is bűneink bocsánatot nyernek, és nem kell azok nyomása alatt görnyednünk, nem is szükséges azok tagadásában lelkileg haldokolnunk – „*amíg elhallgattam, megavultak csontjaim*” –, mivel ez utóbbi képmutatás, ráadásul a bűneink tetőzése, és mivel a jó gyümölcsöket is nélkülözi. Az Írás boldog embernek mondja azt, „*akinek hamissága megbocsáttatott, véitke elfedeztetett. Boldog ember az, akinek az Úr bünt nem tulajdonít, és lelkében csalárdság nincsen.*” (Zsolt 32,1–2)

Másodszor okunk van az örömré azért is, mert a Krisztustól kapott élet öröme is (Gal 5,22). Erre tekintsünk, a Vele való kapcsolatra vágyakozunk, ezt kérjük, és az Úr Lelkének erejét fogjuk tapasztalni nap mint nap! Így mind nagyobb lesz az örömünk és a hálánk, egyre mélyül Istennel való kapcsolatunk a Vele szerzett tapasztalatok által, és a büntől is inkább akarunk majd elsza-

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

kadni. Ha az Úrban van az örömünk, akkor a bűn ideig-óráig tartó gyönyörúsége nem tud fogva tartani bennünket. Ne cseréljük fel tehát „az élet vizének forrását” (Jn 4,14) „repedező kutakkal” (világi szórakozásokkal és örömmel), amelyek nem tartják a vizet, és a szomjunkat sem oltják, hanem még inkább növelik azt, vagy kiégetnek egészen!

Ezért, kedves Olvasó, „keressétek az Urat, amíg megtalálható...” (Ésa 55,6–7) Krisztus ígéretei megállnak és érvényben vannak nemzedékről nemzedékre. Az Úr Igéje és erkölcsi törvénye nem változik, mint az emberi törvények, hanem szilárd, megalapozott és örökkévaló, amely biztos utat mutat az örök életre.

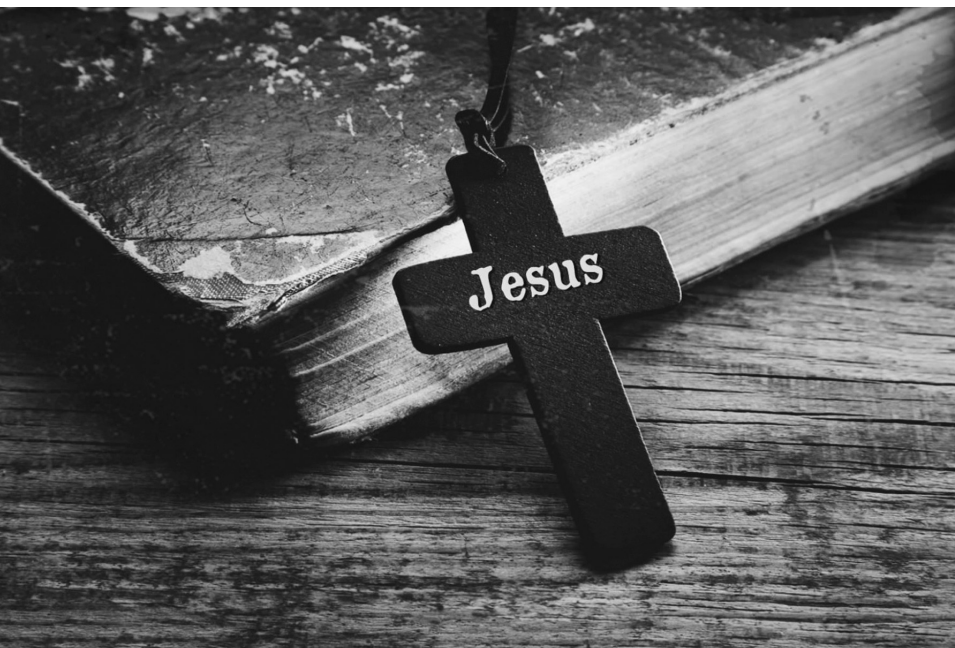
Nézzük meg Jézus néhány ígését, és az elnyerésükhöz szabott „feltételt”, amit cserébe kér tőlünk:

„Ha az én parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben... Ezeket beszéltem néktek, hogy megmaradjon tibennetek az én örömöm, és a ti örömetök teljessé legyen. Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amiképpen én szeretlek titeket.” (Jn 15,10–12) Ez világos és egyszerű beszéd, amit még a kisgyerek is teljesen megért. Krisztusnak abban telik kedve, hogy megtart-

son minket az Ő szeretetében és örömében, hogy engedjük magunkat megmenteni, ezért engedelmeskedünk az Ő parancsainak, és mindenekelőtt szeressük egymást mi, Krisztus-hívók – akik Jézus második eljövételét várjuk, és akik erre készülünk – úgy, ahogyan Krisztus szeretett minket. Ennek az egymás iránti szeretetnek a gyakorlati lépéseit mindegyikünknek egyenként is, és együtt is végig kell járnunk: A múlt sérelmeit és a bűnökből adódó sérüléseket fel kell dolgozni, és együtt tovább kell lépni, valamint kicsinyhitűségünket, félelmeinket, előítéleteinket le kell vetközni, mert valamennyi azok között nem más, mint a kegyesség látszatába öltöztetett hitetlenség.

A Krisztusban való egységet a Szentlélek fogja véghez vinni azok között, akik engednek Krisztus szavainak, bíznak Benne, és kérik Őt – nemcsak önmagukért, hanem minden emberért is, akiket Krisztus üdvözíteni akar. Ezt az Igében és Krisztusban gyökerező egységet (Jn 17,8–9) senki és semmi sem képes széttrönni, sem megbontani azok között, akik hallgatnak Őrá, mert szeretik Őt. Így meg is fognak maradni az Ő szeretetében. Ez a Krisztusban való egység túl fogja lépni a lát-

ható egyház szervezetének a kereteit – azokat a kereteket is, amelyeket némelyek árgus szemekkel vizsgálnak és őriznek –, mert ez a Krisztusban való közösség akkor is megmarad, amikor a küzdő egyház már elvégezte munkáját ezen a földön. Ezért ne az egyház szervezetébe kapaszkodjunk, hanem Jézus Krisztusba vessük a hitünket, aki ugyanaz tegnap, ma és mindörökké (Zsid 13,8). De ne is a saját öngazult érveinkbe, magyarázkodásainkba bonyolódjunk, hanem az élő Isten ígéreteire tekintsünk hittel, aki Krisztus által megígérte, hogy „én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20).

Örömhír az, hogy minden áldás a miénk lehet hit és engedelmesség által (lásd Jn 15,7.16). Békességünk pedig nem a körülmények függvénye lesz, mert az a Krisztus adja nekünk az igazi békességet, akié minden hatalom mennyen és a Földön (Mt 28,18). Ha mi az Ő útjain járunk, akkor nem kell, hogy nyugtalankodjon a szívünk, és nem is kell, hogy féljen (Jn 14,26–27).

János evangéliuma 14,12–14 szerint nem Krisztuson múlik, hogy meg akarja-e hallgatni imáinkat, hanem rajtunk fordul meg nagyon sok minden. Azon fordul meg a sorsunk és sok-sok ember üdvössége, hogy hiszünk-e benne, engedünk-e Neki, és kérjük-e Őt mindennap állhatosan. Krisztus a mennybe való távozása óta arra vár minden nemzedékben, és különösen most, a végidőben, hogy legyen olyan tanítványaiból álló közössége, akiknek róla való tanúságtételét hatalmas jelekkel és csodákkal erősítheti meg. *„Mert akármit kértek az én nevemben, megcselekszem azt”* – ígérte meg az Üdvözítő. Akarunk-e mi ez a közösség lenni? Akarok-e én is ehhez a krisztusi közösséghez tartozni? Elhiszem-e azt, hogy az Úr minden szavát beteljesíti, és neki abban van öröme, hogy minél több embert megszabadítson a bűn és a halál sötét völgyéből? Én elhiszem ezt, és minden erőmmel hinni akarok ebben, és ezért akarok dolgozni, amíg az életerőm tart.

Óriási örömhír az, hogy Krisztusnak minden ellensége egyszer az Ő lábai alá lesz vetve (Zsolt 110,1), annak a Krisztusnak a lábai alá, aki az

Atyának való engedelmesség és szenvedés által tökéletességre jutott, aki az Atya tökéletes képmása volt ezen a földön, akinek a jelleme nem változik, és akinek a szeretete a benne hívők iránt kimondhatatlan és örök – ezért minden körülmények között bízhatunk benne. Utolsó ellenségként fog eltöröltetni a halál (1Kor 15,26). Eljön az a nap, amikor minden nyelv megvallja az Atya Isten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr (Fil 2,11)!

Isten ígéje felbátorít arra, hogy higgyünk és reméljünk Krisztus ígéreteiben akkor is, amikor a világ és a társadalom egyre nagyobb válságba süllyed. Amikor a legnagyobb lesz a nyomorúság ezen a földön, akkor lesz a legerősebb a Krisztusban hívőknek az isteni védelme, ezt jelenti az elpecsételés – mert az elpecsételés isteni védelem alá helyezést jelent a Biblia szerint (Ezék 9,4–6; Jel 7,1–3). És amikor az egek erősségei megrendülnek – és az égboltozat, mint papírtekercs, mintha felcsavarodna –, éppen akkor fog eljönni az Úr Jézus az ég felhőjén benne bízó tanítványa-ért nagy hatalommal és dicsőséggel.

Ezért nincsen okunk a csüggedésre, de annál nagyobb okunk van az Isten dicséretére, a hálára és bűneink megvallására, elhagyására mindennap. Akik így cselekednek, azok *„erőről erőre jutnak, míg megjelennek Isten színe előtt...”* (Zsolt 84,8). Ezért *„örüljete az Úrban mindenkor; ismét mondom, örüljete!”* (Fil 4,4)!

A pusztából, 2018. április 25.

Pongrácz Róbert

Az Úr vacsorája előtt való könyörgés¹

*A hit általi megigazulás megértéséről
tanúskodó imádság a székely katonák számára
kiadott imádságkönyvből (Kolozsvár, 1790)*

Én Uram, én Istenem és könyörülő jó Atyám, elismerem töredelmes szívvel, hogy én a Te legkisebb kegyelmedre is méltatlan vagyok, de vonj magad után engemet a Te kegyelmed által. Bátorkodom közelgetni a Te szent asztalodhoz, amelynél közlöd a Te szeretetednek bőséges gazdagságát. Ne engedjed, én Istenem, hogy a méltatlanul való élés által kárhozatomra légyen nékem. Űzz el az én szívemből minden földhöz ragadó gondolatokat, melyek az én buzgóságomat és hozzád való háládatos szeretetemet megháboríthatnák. Töltsd be minden érzékenységeimet hozzád való belső és valóságos, buzgó tisztelettel. Adj nékem valóságos megtérést, és a Te irgalmasságodnak, melyet ebben az órában az én szegény lelkeimmel közleni méltóztatysz, belső háládatossággal való tiszteletét.

Nem ragaszkodom én, ó Istenem, az én tulajdon igazságomhoz. Nem fuvalkodom fel az én érdemem felől való haszontalan vélekedéssel, hanem úgy járulok tehozzád, mint egy szegény bűnös az irgalmasságnak Istenéhez, mint egy éhező a megelégedéshez, mint egy bujdosó a csendes nyugalomra, mint egy minden tisztátalanságokkal megfertőztetett az igazságnak tiszta kútfejéhez. Járulok tehozzád, mint egy szűkölködő a világnak Urához, mint egy lelki setétségben vakoskodó e világnak világosságához, mint egy meztelen, egy könyörülő szívű édes atyához, mint

egy igazságot éhező és szomjazó, ahhoz, akinél vagy az életnek kenyere és a Dávid házában fakadott kútforrás kellemetes vize, melyek által az örök életre tápláltatunk.

Ó, én Istenem, aki kedvesen fogadtad a szent Dávidnak igaz megtérését, a Manassének szívet megillető nyögését, a bűnös asszonyok könnyhullatással egybekötött kesergését, a publikánusnak alázatos könyörgését, a megtérő tolvajnak hitét, a szent Péternek zokogó siralmát. Vegyed kedvesen éntőlem is az én szívemnek hozzád gerjedező kívánságát, amidőn Teelőtted megaláztam magamat. Jól tudom, hogy nem vagyok arra méltó, hogy az én szemeimet felemeljem az égre, de Te légy kegyelmes énnékem, szegény bűnösnek, pecsételd el szent asztalodnál az én szívemben drága véred által lett megváltatásomat, tisztítsd el minden undokságomat, világosítsd meg elmémnek homályosságát, fedezd el lelkemnek meztelenségét. Segélj fel a lelkiekben való gyengeséget. Ne bocsáss el üresen engemet Teelőled, mert elfogyatkozom az én világi bujdosásomnak hosszas útjában. Sőt elégíts meg engemet a Te há-

¹ A régies nyelvet némileg stilizálva közöljük az imádságot.

zadnak kövérségével, vidámíts meg a Te vizeidnek gyönyörűsége folyamával.

És minthogy a Jézus Krisztus élet és váltság, idvesség és világosság, a választottaknak eledele és itala, adj azért oly kegyelmet énnékem, hogy fogadhassam illendőképpen az én szívemben a királyoknak Királyát, a boldogságnak kútfejét, hogy azt megkedvelvén állandóképpen abban lakozzék, és kóstoltassa meg énvelem még ebben az életben a mennyei boldogságnak első zsengejét.

Ó, én édes Jézusom! Aki az én váltságomért adtad Te magadat, adjad mostan is az én lelkemnek a változhatatlan életnek eledelét. Uram, Jézus! Aki a magas egekben lakozol, jövel, és lakozzál az én szegény lelkemben is, amellyel földön való bujdosási között óhajtvá keres Tégedet.

Tudom ugyan, hogy az én sok bűneim és hitelenségem bezárják Teelőtted az én szívemnek ajtaját, de hiszem, a Te hatalmas erőd által ajtóbezárulás után is be tudsz Te menni a Te megfélemltet tanítványaidnak vigasztalására. Vedd el hát ezt a szakadást, amely vagyon énközöttem és Teköztöted, nyissad meg Szentlelkednek munkája által az én szívemnek bezárt ajtaját, indíts igaz türelmességet az én szívemben, és a Te kegyelmednek harmatja által tegyed azt jó cselekedetekkel gyümölcsözővé.

Látom óh, én Uram Jézus, hogy a Te irgalmaságod által közelítesz énhozzám, betölt örömmel az én lelkem, megindultanak az én belső részeim, ég bennem az én szívem, mivelhogy a tiszta ajkak áldozati között egy megtérni igyekező buzgó lélekkel kívánlak téged befogadni, hogy Te énnálam lakozván, a Te hit által énbennem való lakozásod által erősíts, vigasztalj engemet, és az én szívemet a Te szent szeretetedre gerjeszd fel. Mindaddig, míg nem végezetre amaz hatalmas lelkeket, a szent angyalokat elküldöd az egeből, hogy vigyenek be engemet a mennyei paradicsomba, ahol tégedet, kegyelmes Megváltómat színről színre megláthassalak, és az én Istenem orcájának szemlélésével megelégtítessem. Ámen.

Ferenc pápa vitatott kijelentése a poklóról és a kárhozatról

A katolikus egyház hivatalos tanítása így hangzik e témáról: „Az egyház tanítása állítja a kárhozat létét és örök voltát. Azok lelkei, akik halálos bűn állapotában halnak meg, a halál után azonnal a kárhozatba jutnak, ahol a kárhozat büntetéseit szenvedik, »az örök tüzet«. A kárhozat lényegi büntetése az Istentől való örök elszakadásban áll...” (A Katolikus Egyház Katekizmus, 1035. szakasz, Szent István Társulat, Budapest, 1994, 216. o.)

Az úgynevezett „örök gyötrellem tana” egy pogányságból átvett tévhit befogadásának a következményeképpen alakult ki a keresztény hagyományban. Ez a tévhit a testtől a halálban különváló lélek halhatatlanságának az eszméje. Ha a lélek természettől fogva halhatatlan, akkor nyilvánvaló, hogy senki sem semmisítheti meg, még a teremtő Isten sem, a kárhozat csakis örök szenvedésnek értelmezhető. Mivel a protestantizmusban sem történt tényleges reformáció a lélek halhatatlansága eszméjét illetően, az örök gyötrellem tanát fenntartotta a protestantizmus is.

Azért fogalmazhatunk úgy, hogy nem történt „tényleges reformáció”, mert a 16. századi protestánsok több jeles személyisége – Luther, a mártír angol Biblia-fordító, Tyndale vagy „a magyar Luthernek” is elnevezett Dévai Bíró Mátyás – tagadta a lélek halhatatlanságát, helyette a halottak alvását tanította, főként a reformáció kezdeti szakaszában. Ez a „reformációkezdemény” azonban a későbbiekben feledésbe merült.

Luther például így prédikált 1525-ben a reformációt védő, Bölcs Frigyes szász választófejedelem temetésén: „A vigasz abban rejlik, hogy azokat, akik megismerték Krisztust, akiknek sok lelki javuk volt, mely által nekünk is sok jót adtak, csak egy ideig nem láthatjuk, mert most al-

szanak. Ez alvás, ezért nem szabad aggódnod amiatt, hogy a halott szenved, vagy hozzád hasonlóan szomorkodik, mert most nyugszanak és pihennek az ítélet napjáig. Ha eljön Krisztus, akkor kivezet minket e világból, és vele együtt egy örök országba kerülünk. (Luther válogatott művei, 6. köt., Prédikációk, Luther Kiadó, Budapest, 2015, 281., 283–284. o.)

A 20. század első felében azután – Karl Barth és Oscar Cullmann protestáns teológusok kezdeményezésére – átment az általános keresztény teológiai köztudatba, hogy a lélek természetes halhatatlansága nem eredeti keresztény eszme, hanem a platóni/újplatonista görög filozófiából került át a kereszténységbe. Ennek ellenére ebből a felismerésből sem lett valódi reformáció, noha a tudományos teológia szintjén evidenciává lett.

Ennélfogva az örök gyötrellem tanának a reformációja sem történt meg mindmáig. Pedig sok keresztény számára zavarba ejtő, sőt megbotránkoztató ez a tanítás. Például Darwint is döntően e számára elfogadhatatlan tanítás fordította el a kereszténységtől. Ezt írta apja halála után, 1848-ban: „Aligha látom be, hogyan kívánhatja valaki,

Karl Barth

Oscar Cullmann

hogyan a kereszténység igaz legyen. Mert ha így van..., akik nem hisznek – és ezek közzé tartozik apám, testvérem és majdnem minden barátom – örök büntetésben részesülnek, ez pedig iszonyatos, kárhozatos tanítás.” (Idézi: Szentpétery Péter, *Theologiai Szemle*, 2009/2., 92. o.)

Ellen G. White írja: „Mennyire szemben áll a szeretettel, az irgalommal, sőt az igazságérzetünkkel is az a tanítás, hogy a gonosz halottak az örökké égő pokol kénköves tüzeiben kínlódnak, hogy egy rövid földi élet bűneiért addig kell gyötörödniük, amíg Isten létezik... Ember fel nem mérheti, hogy mennyi bajt okozott az örök gyötrelmről szóló tévtanítás... Csodálkozhatunk-e azon, hogy emberek irgalmas Teremtőnket rettegik, sőt gyűlölik? Azok az ijesztő nézetek, amelyek Istenről világszerte a szószékeken hangoznak el, emberek ezreit, sőt millióit teszik kételkedővé és hitelenné.” (*A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Az első nagy csalás c. fejezetéből.)

Ezzel a témával foglalkozik a *Magyar Narancs* április 19-ei számában megjelent, „*Mi lesz vajon a gonoszok sorsa?*” című írás, Ferenc pápának egy olyan közelmúltbeli nyilatkozata kapcsán, amely nagy visszhangot váltott ki. A cikket elolvastva úgy láttam, hogy egy hozzászólásban rá kellene mutatni a bibliai tanításra. Kivonatossan közlöm most azt az írást, amit megküldtem a folyóiratnak, és remélhetőleg közölni is fogják:

A *Magyar Narancs* április 19-ei számában megjelent, Mártonffy Marcell teológussal készített interjúra Ferenc pápa egyik közelmúltbeli nyilatkozata adott okot: „*A bűnösök nem kapnak büntetést, azok, akik megtérnek, elnyerik a bocsánatot, és besorolnak az Isten szemlélő lelkek közé. Azok, akik nem térnek meg, így nem lehet megbocsátani nekik, eltűnnek. A pokol nem létezik, a bűnös lelkek eltűnnek.*” A *La Repubblica* közölte ezt a nyilatkozatot „a pápával rendszeresen diskuráló” Eugenio Scalfari közvetítésével. A Vatikán sajtóosztálya

hamar helyesbített, mondván, hogy „az egyházfő az újságíró tragikusan félreértette”.

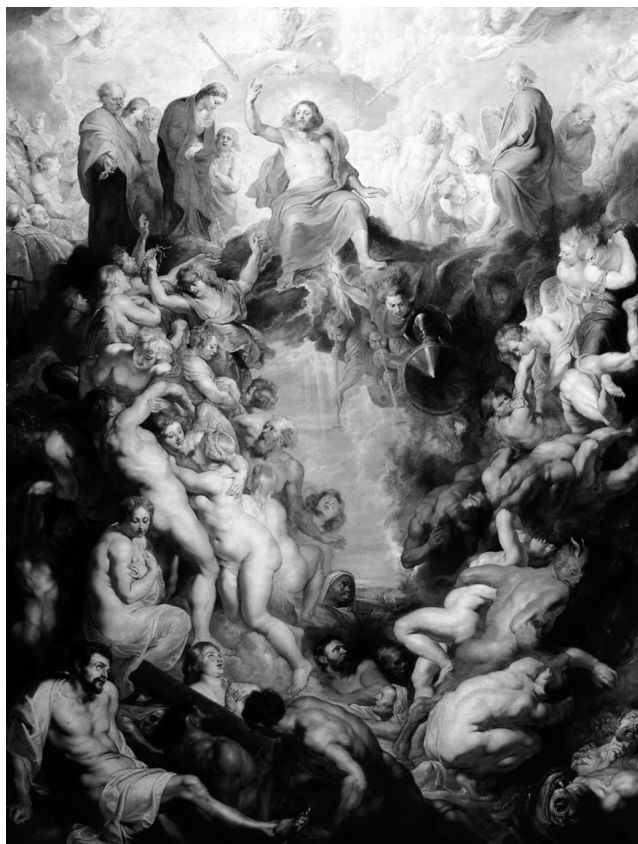
Mártonffy Marcell kifejti az interjú során, hogy a katolikus katekizmus poklóról szóló sarkos fogalmazásával, amely a pokol kínjait és az örök tüzet nevezi meg a kárhozottak büntetéseként, kétségtelenül ellentétes a fenti nyilatkozat, ezért is történt a helyesbítés. Rámutat arra is, hogy a pokol és a tisztító tűz tanának a finomítása már jó ideje jelen van a katolikus teológiában: „Láthatóan az egyházi vezetés szintjén is van olyan törekvés, hogy egzisztenciális tartalommal töltsék fel ezt a képzetet, és racionalizálják a pokol mitológikus látomását.” Megállapítja ugyanakkor, hogy a szóban forgó nyilatkozat – amit azért nem találhatott ki az újságíró maga – túlmegy ezen, mert „tartalmilag is más az örök gyötrelmet helyett az eltűnést állítani”...

Mártonffy Marcell végkövetkeztetése szerint a kárhozottak büntetése „*olyan terület, amely csupán nyitott és megvitatható kérdést rejt.*” Ezt is írja: „*Ha a Szentíráshoz fordulunk, csupán szóképet találunk a poklóról, ezeket nem olvashatjuk úgy, mint egy fogalmilag pontosan megragadható valóság leírását.*”...

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a Bibliában a kárhozottak büntetésének a meghatározása a „*második halál*”, azaz végérvényes halál (lásd pl. Jel 2,11; vö. Mt 10,28). Vagyis egybecseng az „eltűnés” eszméjével. Egy ószövetségi prófécia ezt mondja a kárhozatra ítélt sorsáról: „*Olyanok lesznek, mintha nem lettek volna.*” (Abd 15–16) A Bibliában sohasem örök boldogság és örök szenvedés áll szemben egymással, mint az üdvözültek jutalma és a kárhozottak büntetése, hanem az élet és a halál, pontosabban az örök élet és a végérvényes halál. A Biblia szerint ugyanis az a halál, amivel meghalunk, az „első halál”, csak egy kegyelmes közbevetés, a második halál felfüggesztése a végső ítéletig, a Krisztus megváltása által felkínált kegyelmi lehetőségére való tekintettel.

A Biblia úgynevezett fő igéje (Jn 3,16) is az „örök életet” és az „elveszést” állítja szembe egymással: „*Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött*

Fiát adta érte, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Hasonlóképpen egyértelmű Pál apostol levelében ez a kijelentés: „*A bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet a mi Urunk, Jézus Krisztusban.*” (Rm 6,23) Világos kijelentéseket tartalmaz a 37. zsoltár is, amelyből Jézus egyik boldogmondását idézte: „*Az elvetemültek kivágattatnak, de akik az Urat várják, öröklik a földet. Egy kevés idő még, és nincs gonosz, nézed a helyét, és nincsen ott. A szelídek pedig öröklik a földet... Láttam elhatalmasodni a gonoszt, és szétterjeszkedett az, mint egy gazdag lombozatú vadfa, de elmúlt, és ím, nincsen, kerestem, de nem található!*” (9–11.; 35–36. versek.) (Van néhány félreérthető íge, ezeknél a pontosított fordítás vagy a hivatkozott ószövetségi igeszakasz figyelembevételé tiszta, hogy sehol nem található a Bibliában az örök gyötrelm taná.)

Peter Paul Rubens: Utolsó íélet, 1617

Ez azonban nem azt jelenti, hogy a kárhozatra ítéltség könnyelműen vehető lenne. A semmivé válás valójában a büntetés kegyelemmel elegyítése, úgy is fogalmazhatnám, hogy a kegyelem Isten részéről a kárhozat büntetése után. A büntetés maga ugyanis abban áll, hogy a kárhozottaknak a „második feltámadás” nyomán (Jel 20,5–6) szembesülniük kell cselekedeteik tényszerű valóságával, ezek Isten erkölcsi törvénye alapján való megítélésével: „*Láttam a halottakat, nagyokat és kicsiket állni Isten előtt..., és megítéltettek... azokból, amik a könyvekbe voltak írva, cselekedeteik szerint.*” (Jel 20,12) És ez elől a szembesülés elől nem lehet kitérni az Írás szerint: „*A tenger kiadta a halottakat, amelyek benne voltak, és a halál és a sír is kiadta a halottakat, akik náluk voltak, és megítéltettek mindnyájan cselekedeteik szerint.*” (Jel 20,13) Jézus kijelentése szerint olyan súlyos és fájdalmas e szembesülés, hogy „*külső sötétségként*” élük meg az érintettek, „*ott lesz sírás és fogvacogás*” (pontosított fordítás szerint; Mt 22,13). A megsemmisítő „tűzben” való elveszés ehhez képest már kegyelem.

Utalnék itt arra, hogy a második halál fogalmát pl. Michelangelo is ismerte a 16. században, amint erről 181. szonettje tanúskodik:

Életem immár lassankint elér,
törékeny bárkán, tenger viharán át
a közös révbe, ahol számadását
adja jó s rossz tettéről, ki betér.

Most látom, a szenvedélyes szeszély,
mely bálványommá a művészet álmát
tette, valójában milyen sivárság,
s milyen kín a vágy annak, aki él.

Szerelmi álmok, hiúk, üresek!
mi lesz most, hogy két halál is közelget?
Egy biztos, egy fenyegetően mered rám.

Már nem nyugtat meg véső és ecset;
egyét kívánok: az égi szerelmet,
mely karját tárja felénk a keresztfán.

Vankó Zsuzsa

Mind mélyebb válság, mind mélyebb átalakulások felé sodródó világ

„Idők jelei” 2018 első negyedében

1. Az USA kongresszusának két háza előtt mondott nagy sikert aratott beszédet Emmanuel Macron francia elnök az Egyesült Államokban tett áprilisi látogatása során. Beszédéből idézzük: „Nem osztom az új, erős vezetőkkel kapcsolatos lelkese­dést, akik lemondanak a szabadságról, és a nacio­nalizmus illúzióját kergetik.” (*Népszava*, 2018. április 26.) Beszédének fő mondanivalója volt, hogy ***a nacionalizmus megelevenedése miatt szétesés fenyegeti a második világháború után létrejött világrendet. Mind többen alkalmazzák ezt a szó­használatot: bomlik az eddigi világrend, új vi­lágrend van kialakulóban.***

A nacionalizmus felerősödése miatt folyama­tos az aggodalom a második világháború után vi­szonylagos békét biztosító világrendet megóvni akarók részéről. Íme, egy aggódó hang: „Megál­líthatatlan földrészünk új divathulláma...? Ki hitte volna, hogy az ígéretes eu­rópai gondolat­tal, az uniós szemlélettel szemben terjedni fog ez az indulat? Mára bekövetkezett... Föld­részünk józan újságai már néhány hete keserűen pana­szolják, hogy mintha a Nyugat demokráciái is ingata­gabbakká válnának a po­pulista jelenségekkel szem­ben. Az ottani közhangulat szerencsére még ösztönösen védekezik, fölfigyel a mind idegesítőbb jelenségekre,

de azért teljesen nem érzéketlen a fertőzésekre sem...

A világ mozgolódik, valami szüntelenül törté­nik, és a legfrissebb események a legkevésbé sem bátorítóak. A migrációellenes örület, amely szé­pen lassan terjedni látszik, megdöbbentő iram­ban, már Nyugat-Európa egyes tájain is, indokoltan terjeszt növekvő szorongásokat.” (Várkonyi Tibor, *Népszava*, 2018. március 17.)

A nacionalizmus nem csak Európában terjed. Feltűnő jelenség például a hindu naciona­lizmus felerősödése. „Céljuk a hindutva – vagyis a hindu hit, kultúra és történelem – ideológiájá­nak egyeduralkodóvá tétele. A miniszterelnökkel az élen... a 2014-ben hatalomra jutott nacionalis­ta párt nyíltan meghirdette az indiai történelem átírását... A vallásilag, etnikailag és nyelvileg is

Hindu nacionalisták felvonulása

színes, 1,3 milliárdos lakosság ötöde ma nem hindu, a legnagyobb kisebbség a 170 milliós muszlim közösség... [Azt vallják], hogy mindenkinek el kell fogadnia a közös őst, azaz Bharat Matát, India Anyát... Az új kulturális forradalom ellene mond a független India első vezetője, D. Nehru világi és toleráns államfelfogásának... A hindu felsőbbrendűséget hirdető politikának máris áldozata a muszlim közösség, amely számtalan támadást, megaláztatást, sőt gyilkosságot szenved el.” (HVG, 2018. március 15., Keresztes Imre: Mindenki Siva c. írásából.)

Mint az előbbi idézetből is látható, a megéledő nacionalizmusok vallási ideológiával fonódnak össze, Európában is, másutt is. Bajorországban például június 1-jétől kötelező lesz a kereszt kifüggesztése valamennyi állami hivatalban. „A kereszt a keresztény-nyugati kulturális önazonosság alapvető jelképe” – indokolták a rendeletet. Markus Söder miniszterelnök szerint a kereszt kifüggesztése nem ellentétes az állam vallási semlegességének az elvével, mert a kereszt nem egyszerűen egy vallás, hanem a bajor kulturális identitás jelképe, a kormány az új szabállyal egyértelműen jelzi a keresztény hagyomány iránti elkötelezettségét. (www.24.hu; Kötelező lesz kitenni a keresztet a bajor állami hivatalokban.) Mint tudjuk, Magyarország hatályos

Markus Söder

Alaptörvényének a preambulumban (eszmei bevezetésében) is szerepel: „Elismerjük a kereszténység nemzetmegtartó szerepét.”

A második világháború után megszeppent, sőt megrendült az emberiség, elsősorban Amerikában és Európában. Belátták, hogy a nacionalizmus folyvást háborúk kiváltó okává lehet. Ezért a nacionalizmus hűtésére és nemzetközi szövetségekre van szükség a korábbi háborús ellenfelek között is, továbbá, hogy az állam világnézeti semlegessége, az állam és az egyház szétválasztása szintén a béke biztosítója. Ez a gondolkodásmód, ez a világregend gyengült meg a közelmúltban.

2. A fentiekből az is következik, hogy ma **a demokratikus társadalmi berendezkedés is veszélybe kerül.** A nacionalizmusok megelevenedésén, az állam és a vallási ideológiák összefonódásán túl **ennek további oka, még mélyebb gyökere is van: a gondolkodó, megfontoltan választó polgárok eltűnése, tömegek magabiztossá, illetve felelőtlené és közönyössé válása.**

„A demokráciát a polgárok akarata és aktív közreműködése működteti. Miként az autó vezetése, a demokrácia is folyamatos figyelmet és megfontolt helyzetértékelést kíván. Sokáig természetes adottságnak tűnt, hogy a polgárok – a fiatalok, a középkorúak és az idősek egyaránt – a jövővel racionálisan számot vetnek... [A fiatalok szemében] az élet olyan, mint egy számítógépes játék... Aki ehhez hozzászokik, elkezd úgy élni, mint akinek nincs felelőssége, sem önmagával, sem a társakkal, sem a társadalommal szemben. Nyugodtan hagyatkozhat az ösztöneire, és választhatja azt, amit a pillanat szeszélye kíván... A nyilvános vitákban, amelyek hatására az átlagember véleménye formálódik, meggyőzőbbnek tűnik a magabiztosan nyilatkozó dilettáns... Az átlagpolgár ismeretei fogyatkoznak, a valóság megismerésére fordított ideje csökken, és egyre kevésbé érti, ami körülötte történik... [Az idősek] a 21. század kiszámíthatatlan körülményei között egyre kevésbé képesek reálisan megítélni a helyzetet.” (Marosán György: A demokrácia három sírásója c. írásából, *Népszava*, Szép szó, 2018. március 17.)

Hozzárul ehhez, hogy a világ vezetői milyen autokratikus, kiszámíthatatlan személyiségek. A világ vezető hatalmának, az USA-nak az elnökéről például ilyen jellemzés jelenik meg rend-

re: „elszabadult hajóágyú”. Azért fogalmazznak így, mert meghiúsultnak látszódnak azok a remények, hogy munkatársai és a mindedig szilárdnak tűnt amerikai demokrácia vissza tudja őt fogni a hirtelen, ésszerűtlen és veszélyes döntésektől. Nemrégiben így jellemezte őt James Comey, az FBI volt igazgatója: „Donald Trump visszaeső hazudozó, aki nem tiszteli az amerikai értékeket, a nőket húsnak tekinti, és erkölcsileg nem alkalmas elnöknek.” Ha a világ többi meghatározó vezetőjére gondolunk (tisztelet a kivételnek), akkor sem válik vigasztalóbbá a kép.

3. Hová vezet mindez? Először is válságokhoz, kaotikus állapotokhoz. Az imént idézett cikk záró soraiból idézem: „Világunk fokozatosan a káosz felé sodródik, a nemzetek bizonytalanul egyensúlyoznak a beláthatatlan hatások és a fenyegető következmények szakadékának szélén... A glóbusz több milliárd polgára... egyre kevésbé látja át és érti meg azt, ami körülötte történik. A felelősség és a józanság helyett az érdektelenség és a megfontolatlanág vezérli a viselkedést. Ilyen körülmények között formálódik jövőnk: a 21. század »szép, új világa.«” (Marosán György, *Népszava*, i. m.)

Donald Trump

Vlagyimir Putyin

AZ IDŐK JELEI

Nem csupán a válságok fenyegetnek azonban – olyan, csaknem végzetesnek tűnő globális háborús konfliktusok, éhségek, járványok, természeti katasztrófák kísérik ezeket, amelyekről Mt 24,6–8-ban olvashatunk, Jézus nagy profetikus beszédében foglalt jövődőlésként. Ebből az esztendőből alig több telt el egy negyedévnél, és már ismételten olyan veszélyes helyzetek alakultak ki, amelyek könnyen föllobbanhatnak nemzetközi háborús konfliktust. Jelenleg Szíriában például két nagyhatalom és két jelentős hatalom néz farkasszemet egymással: Oroszország és az USA, Törökország és Irán. Röviddel ezelőtt így jellemezte a helyzetet egy újságcikk: „A szíriai háború kapcsán élesedő amerikai–orosz ellentét világszerte aggodalmakat szül. A... szíriai légitámadás, amelyet az amerikai légierő már a brit és francia szövetségeseikkel

Elgondolkodtató az a kijelentés is, amit az Egészségügyi Világszervezet, a WHO igazgatója tett a Dubaiban rendezett csúcstalálkozón: „Bármikor kitörhet egy halálos világjárvány, amely akár százmillió áldozatot is követelhet... A világ sérülékeny, a milliók életét követelő járvány nem valami jövőbeli rémálom forgatókönyve, bármikor bekövetkezhet... A határok nyitottak, nem szabad azt hinni, hogy mindennel szemben védettek vagyunk.” (www.hazipatika.com; Világméretű halálos járvány fenyeget.)

együtt hajtott végre, már felélesztette Európában is a világháborús veszélytől való lakossági félelmeket...

A hidegháború óta nem volt ennyire rossz a helyzet. A Szíria kapcsán felszínre került ellentétek magukban hordozzák a »forrószög« kockázatát.” (Gál Mária: Háborús fenyegetés árnyékában a világ, *Népszava*, Reflektor, 2018. április 18.)

4. Három bibliai idézet kívánczik a jelenlegi helyzet áttekintésének a végére: „Keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok Őt segítségül, amíg közel van.” (Ésa 55,6) – Nem tudhatjuk, meddig tartja vissza Isten a szeleket, meddig folytatja Krisztus közbenjáró szolgálatát az emberért – személy szerint értünk is – a mennyei szentélyben. Ezért sürget Isten igéje az Úr keresésére.

Mit foglal magában közelebbről ez a keresés? „Kívánjátok az Urat, és az Ő erejét, keressétek az Ő orcáját szüntelen!” (Zsolt 105,4) „Keressétek az Urat mindnyájan e föld alázatosai, akik az Ő ítélete szerint cselekszettek, keressétek az igazságot, keressétek az alázatosságot, talán megoltalmaztattok az Úr haragjának napján!” (Sof 2,3)

Összeállította: Vankó Zsuzsa

Önvizsgálatra késztető, szívfájdító történet

„Hát nem az-e a böjt, amit én kedvelek..., hogy az éhezőnek megszegd kenyeredet, és a szegény bujdosókat házadba bevigyed... és hogy felebarátod előtt el ne rejtse magát?” (Ésa 58,6-7)

1 Pontositott fordítás szerint.

Bevezetés

Hannah More-ról (1808–1868) a következő olvasható a *Hetednap Adventista Enciklopédiában*: „Az adventizmus korai időszakában csatlakozott a mozgalomhoz, korábban misszionárius volt Libériában. Valószínűleg 1863-ban csatlakozott a közösséghez, miután 1861-től 1862-ig Amerikában töltötte szabadságát, s amikor S. N. Haskell a kezébe adott adventista kiadványokat. Miután megszűnt Libériában betöltött szolgálata – egy árvaház vezetője volt, amit egy angliai missziós társaság működtetett –, visszatért Amerikába, 1866-ban. A South Lancaster-i gyülekezethez csatlakozott Massachusetts államban, majd Battle Creek-be ment, [ahol közösségünk központja volt ebben az időben, Michigan államban]. Munkát keresett, főképpen tanítani szeretett volna, de senki sem ajánlott neki alkalmazást. Végül elfogadott egy munkát Északnyugat-Michiganban, egy korábbi misszionáriustársa otthonában, aki nem volt adventista. Ott halt meg néhány hónap múlva...

Hannah More befolyására egy Dickson nevű keresztény, aki misszionáriustársa volt Afrikában, elfogadta az adventüzenetet, és visszatérve szülőhazájába, Ausztráliába, elsőként képviselte

ott az adventista tanításokat.” (Review ad Herald Kiadó, Washington D. C., 1966, 825. o.)

Hannah More történetének megörökítése a *Bizonyoságtételek I–II.* kötetében:

„Ebben a bizonyoságtételben nyíltan szólok Hannah More esetéről... Azért írom le az ijesztő tényeket, hogy népünket mindenhol kötelességre ébresszem...

Hannah More testvérnőnk Battle Creek-ben járt, s nem találva foglalkozást, egy másik megyébe utazott, hogy otthonra találjon régi barátnőjénél, aki Közép-Afrikában hittérítő társa volt. Férjem és én szomorúak voltunk, hogy Krisztus hú szolgája kénytelen volt nélkülözni az azonos hitűek társaságát, és elhatároztuk, hogy meghívjuk őt, lakjon nálunk. Írtunk neki, hogy találkozzék velünk, a már korábban megbeszélt wrighti gyülekezésen, és onnét együtt jöjjünk haza, de nem jött el. Itt közlöm a választ, amit 1867. augusztus 29-ei keltezésű levelünkre írt, amelyet aztán csak Battle Creek-ben kaptunk meg:

Hedves White testvér!

Szíves leveled most érkezett a heti postával. Mivel a posta csak hetenként jár, s holnap viszik is, sietek válaszolni. Itt lakunk, mondhatnánk, a bozotosban, és az az indián ember, aki a postát hordja, pénteken indul el gyalog, és csütörtökön tér vissza hozzánk. Megkérdeztem Thompson testvért [munkatársnőjének a lelkész férje, akinek lakott] az útvonalról, azt mondja, hogy legjobb hajón mennem Milwaukee-ig, majd onnét tovább Grand Haven-be.

Összes pénzemet az ideutazásra költöttem, mikor meghívtak, hogy lakjam Thompson testvér családjánál. A testvérnőnek segíték a háztartásban, heti 1,50-ért, öt napon át, mivel nem kívánják, hogy vasárnap dolgozzam, én pedig nem dolgozom az Úr szombatján, a Biblia által egyedül elismert nyugalomnapon. Nem kívánják, hogy hitünk különbözősége miatt elköltözzem tőlük,

a testvér azt mondja, nyugodtan náluk maradhatok, csak ne keltsek feltűnést hitemmel népe között...

A család részben elfogadta az egészségügyi megújulást, hiszem, hogy nemsokára teljesen belejönnek, és szeretni fogják. Megrendelték az *Egészség megújulása* c. folyóiratot, miután megmutattam nekik néhány régebbi számot. Remélem, és imádkozom is érte, hogy elfogadják a szent szombatot. A testvérnő máris elfogadja. A férje merev gondolkodású, és természetesen azt hiszi, hogy igaza van. Bárcsak meg tudnám győzni, hogy olvassa el a könyveket... Neki úgy tűnik, hogy tévtanokat terjesztünk, holott, ha figyelmesen elolvasná álláspontunk igazolását, nem tehetne mást, minthogy elfogadja szépségét és következetességét. Nincs kétségem, hogy a testvérnő örömmel és azonnal hetednap Adventistává válnék, ha férje nem ellenezné oly hevesen... Munkám itt befejezettnek, vagy csaknem befejezettnek tűnik... Sokkal szívesebben csatlakoznék Isten szombatünneplő, választott népéhez.

Legalább tíz dollárra van azonban szükségem, hogy eljussak Greenville-re. Ennyi, és az a kevés, amit kerestem, elégnek tűnik. Most várok levelekre, és a pénz érkezése után azt teszem, amit a legjobbnak mondotok. Tavaszra nekem is lenne elég, hogy elutazzam, s ez az, amit szeretnék.

Vezessen és áldjon meg benneteket az Úr minden vállalkozásokban, ez szívem hő vágya, és az is, hogy én is töltsöm be azt a feladatot, amelyet Isten kijelölt számomra szólójében, hűségesen...

Hannah More

A levél érkezése után úgy döntöttük, hogy amint tudjuk, elküldjük a kívánt összeget. De mielőtt erre percnyi időt találtunk volna, a Maine-be utazás mellett döntöttünk, hogy majd néhány hét múlva visszatérve – még mielőtt a hajózás véget érne –, elküldhetünk a testvérnőért.

Mikor aztán úgy láttuk, hogy tovább kell maradnunk, Vermonton és New York államban fára-

dozni, írtunk egy hozzánk közel álló testvérnek, hogy forduljon a környék vezető testvéreihez, beszélje meg velük, hogy küldjenek el Hannah More testvérnőért, és adjanak neki szállást, amíg vissza nem térünk. Amikor visszajöttünk Battle Creek-be, azt találtuk, hogy senki sem tartotta szívügyének, hogy segítsen a testvérnőnek a közelünkbe utazni, ahonnan hazatértünkkor hozzánk költözhetett volna. Nagyon bántott minket a dolog...

Később megismertük azt a hideg, közönyös bánásmódot, amellyel More testvérnő találkozott Battle Creek-ben... Ami folyóiratunkban megjelent Krisztus eme önfeláldozó szolgálójáról, abból minden olvasó megtudta, hogy a testvérnő városunkba jött... Istennek ez a szolgálója elfogadta a szombatot, miközben még misszionáriusként dolgozott Közép-Afrikában. Amikor ez addigi szolgálati helyén köztudomású lett, nem kérték többé szolgálatát, úgyhogy visszatért Amerikába, hogy azonos hiten levő testvéri között keressen otthont és foglalkozást... Mégsem látogatták meg személyesen, és nem tudakozódtak szükségletei iránt... More testvérnő azt mondta, hogy bármit vállal, de ha lehet, tanítani szeretne. Azt kérte H. gyülekezeti véntől, hogy tárja ügyét a vezető testvérek elé a folyóiratban, és próbáljanak egy iskolát keresni számára, ahol taníthatna. H. testvér ezt megtette, de semmi biztatás nem jött, úgy látszott sehol sem volt üresedés. More testvérnő elmondta Strong testvérnőnek, hogy nincs pénze, és ha nem talál állást Battle Creek-ben, a távoli Leelenaw megyébe kell utaznia. Többször szólt arról, hogy fáj neki, ha el kell hagynia testvéreit... Strong testvérnő jóformán idegen volt Battle Creek-ben, [de megpróbált segíteni]. Egy család úgy nyilatkozott, hogy szerdától péntek reggelig adnának neki szállást, de azután elutaznak. Strong testvérnő később megtudta, hogy a család kifogása az volt, hogy nem ismerték őt. Befogadhatták volna, de nem akarták befogadni. Hannah More végül elutazott Chicagón át (itt ugyanis pénzt kellett kölcsönkérnie további utazásához) Thompsonékhoz.

A keleti államokból való visszatérésünk után férjem megtudta, hogy kérésünk ellenére semmit sem tettek azért, hogy elhozzák More testvérnőt, hogy azután hozzánk költözhessen. Gyorsan írt More testvérnőnek, amire a következő választ kapta:

Leland, Leelenaw, Michigan, 1868. február 20.

Szives White testvér!

Február harmadikai leveledet megkaptam. Leveled gyenge egészségben talált, nem lévén szokva a hideg északi telekhez, ahol 3-4 láb magasan áll a hó... Lehetetlennek látszik, hogy tavaszig eljussak hozzátok. Az utak hó nélkül is igen rosszok. Azt mondják, hogy a legjobb várnom, amíg a hajózás megindul, s elhajózni Grand Haven-ig, majd vonattal utazni a hozzátok legközelebb eső állomásig. A múlt ősszel reméltem népünk között letelepedni, de ez az előjog nem jutott osztályrészemül... Bárcsak eljuthatnék hozzátok, de ez lehetetlennek, vagy legalább is kivitelezhetetlennek tűnik tél közepén, gyenge egészséggel, egyedül ilyen hosszú útra indulni... Azt hiszem megviselte egészségemet, hogy hideg szobában, egyedül tartom meg a szombatot. Nem akartam ugyanis ott tölteni a napot, ahol mindenféle munka és világi beszélgetés folyik, a vasárnapünnepelő család rendje szerint... Ó, mennyire vágyom ismét a szombatünnepelőkkkel lenni...!

Nehezemre esik a lélegzés, úgyhogy több mint egy hete nem tudok aludni – a kályhacső megrepedt, lefekvés után gázzal és füsttel töltötte meg a szobámat, és ott aludtam kellő szellőztetés nélkül... Olyan fuldokló érzéssel ébredtem, hogy nem tudtam fekvé lélegzeni, így az éjszaka további részét ülve töltöttem. Azelőtt soha nem ismertem ezt a fojtogató érzést... Azért Isten kezére hagytam, életre vagy halára, azt kérve, hogy tartson meg, ha további szükség lenne rám szólójében. Más okból nem kívánok élni..., nem akarok haszontalanul élni. Noha vértanúhalálnak tűnik így meghalni, beletörődöm, ha ez Isten akarata.

Tegnap mondtam Thompson testvérnőnek: Ha White testvéreknél lennék, imádkoznának értem, és meggyógyulnék. Kérdezte, hogy elküldjenek-e érted és Andrews testvérért, de ez kivitelezhetetlennek tűnt, mivel valószínűleg nem érem meg, hogy ideérjete. Az Úr hatalmas erejével és erős karjával meg tud gyógyítani itt engem, ha ez lenne a legjobb. Biztonságosnak éreztem Őrá hagyatkozni. Tudom, hogy angyalt küldhetne, hogy ellenálljon annak, akié a halál hatalma, vagyis az ördögnek, és bizonyos voltam benne, hogy megtenné, ha ez lenne a legjobb... Rövidesen jobban lettem, és aludni is tudtam valamelyest.

Amint látod, még mindig Isten könyörületének és hűségének megkímélt emlékműve vagyok... Néha viszont a próbák szükségese..., hogy az ideiglenes világon túl keressünk gazdagabb áldást. Most már elmondhatom a költővel:

Uram, nem rám tartozik, vajon élek-e
vagy halok.

Ha sokáig élek, örvendezek, sokáig
engedelmeskedhetek,
ha rövid ideig, miért lennék bús?

A világnak el kell múltnia.
Krisztus nem vezet sötétebb tereken,
mint melyeken maga is élt elöttünk,
s aki országába érkezik,
ezen az ajtón kell belépnie.

Jöjj, Uram, ha a kegyelem késszé tett
szemtől szemben látnom áldott orcád!
Mert ha édes munkád e földön,
milyen lehet a dicsőséges?

Boldogan bevégzem bús panaszaimat,
s fárasztó bűnös napjaimat,
hogy csatlakozzam a dicsó szentekhez,
akik az Úr dicséretét zengik.

Alig tudok amaz állapotról,
hitzsemem homályos,

de elég, hogy Krisztus mindent tud, és én örökre Ővele leszek.

Az éjjel is álmatlankodtam, gyöngének érzem magam. Könyörögi, hogy bármi is Isten akarata, az legyen meg bennem és általam, akár élet, akár halál. Ha ismersz valamilyen módot, ahogy hamarabb elérhetlek, kérlek, értesíts! Üdvözlettel, az örök élet reményében:

Hannah More

More testvérnő, bár halott, mégis szól. Akik látták folyóiratunkban a gyászjelentést, mély érdeklődéssel fogják olvasni két idézett levelét. A testvérnő áldás lehetett volna bármely szombatünneplő családnak, amely megbecsülte volna értékét, de alszik. A Battle Creek-i és környékebeli testvérek többet tehettek volna Jézusért, annál is, minthogy szívélyes otthont nyújtanak Néki, ennek az istenfélő nőnek a személyében, de ez a lehetőség tovatűnt. Nem tartották kényelmesnek, hogy befogadják őt... Idősebb korú volt, talán attól tartottak, hogy teherre válik. Ilyen gondolatok rekesztették ki őt Jézus állítólagos barátainak otthonából, akik várják az Ő közeli eljövételét. Messzire űzték őt azoktól, akiket szeretett, azoktól, akik ellenezték hitét, északra, a dermesztő télbe, hogy halálra fázzon. A hitvalló szombatünneplők önzésének és szűkkeblűségének vértanújaként halt meg...

Nekünk nem volt másért szükségünk rá, csupán csak azért, hogy Isten áldását hozza házunkra... Sohasem láttuk őt, s nekünk sem volt más forrásunk, ahonnet meg tudtunk volna többet testvérnőnk történetéről, odaadásáról Krisztus és az emberiség ügye iránt, mint folyóiratunk olvasóinak... Battle Creek-i testvéreink látták ezt a nemes asszonyt, és többen is többé-kevésbé ismerték vágyait és szükségleteit. Nekünk nem volt pénzünk, ne-

kik volt. Mi már azelőtt is túlterheltek voltunk gonddal... segítségre volt szükségünk, ahelyett, hogy mi segítsünk másokat. A legtöbb Battle Creek-i testvérünk viszont olyan helyzetben van, hogy More testvérnő a legkisebb gond és teher sem lett volna számukra. Van idejük, erejük és viszonylagos gondmentességük. Mégsem viselték a testvérnő sorsát szíven úgy, mint mi...

Megrendültem a helytelenségtől, amelyet Jézussal szemben elkövettek a testvérnő személyében. Néhányukkal személyesen is beszéltem erről... Az egyik lelkészfeleség mondta ezután: „Nem látom be, hogy White testvér és testvérnő miért csinál ekkora hűhót More testvérnő esetéből...” A Battle Creek-i gyülekezet egyik tagja mondta: „Senki sem akar most felelősséget vállalni az ilyen esetekért. Mindig White testvér intézkedett az ilyenekről...” Igen, mert ő szívére vette... Szegény More testvérnő! Mikor meghaltunk, hogy meghalt, férjem borzalmasan érezte magát. Mindketten úgy éreztük, mintha drága anyánk, akinek a társaságára szívünk mélyéből vágytunk, nincs többé... Urunk és tanítványai sohasem mondták, hogy óvakodjunk az idegenek megvendéglésétől, nehogy hibát kövessünk el, és pórul járjunk, ha a méltatlanokról való gondoskodás nehézségét vállaljuk.

Battle Creek – az imaház mai, rekonstruált állapotában

Ez nem kizárólag Battle Creek-re vonatkozik. Vértük a szívem a szombatünneplők között tapasztalható önzésért mindenfelé. Krisztus elment örök lakhelyet készíteni számunkra, mi mégis vonakodunk szállást adni neki, kivetett szentjei személyében. Urunk elhagyta dicső otthonát..., hogy mentse az elvesztettet. Szegény lett, hogy szegénysége által gazdagok lehessünk, eltúrta a gyalázatot, hogy minket dicsőségbe emeljen.” (*Bizonyságtételek*, I. köt., 632., 667–680. o.)

„Hannah More testvérnőt illetően tudomra adták, hogy mellőzése Jézus mellőzése volt... Ha a gyülekezet a világosságban járt volna, akkor megbecsülték volna ezt az alázatos hittérítőt, akinek egész lényé izzott a vágytól, hogy Mestere szolgálatába léphessen. Még ezt a nagyon őszinte vágyát is félremagyarázták... Megszokta a szigorú takarékoskosságot és nincstelenséget, ami megjelenésére is rányomta a bélyeget. Nehéz munkával szerzett keresetét olyan gyorsan költötte mások javára, amilyen gyorsan megkapta a pénzt... Külső megjelenés után ítélték, és nem vették maguknak a fádságot, hogy felismerjék a belső szépséget. Itt volt ez az asszony, akinek az istenfélemben nyert tapasztalatai túlszárnyalták bárkiét. A gyermekekkel és a fiatalokkal való kapcsolata... nem szigorú, hanem kifogástalan és szeretetteljes volt. Tanításukban, és mint az anyák barátja és tanácsadója, az egyik leghasznavehetőbb munkásnak bizonyult volna...”

Ha a gyülekezet világosságban járt volna..., megnyílt volna a szívük e magányos ismeretlen előtt. A mennyben hallották, látták imáit, könyveit és mély szomorúságát, amiért nem talált alkalmat, hogy hasznavehető legyen. Az Úr rátermett segítséget ajánlott fel népének, de ők gazdagok voltak, dúsgazdagok, és semmire sem volt szükségük.

Hannah More testvérnő fénye kialudt, pedig ma is ragyogva éghetne, bevilágíthatná sokak ösvényét... Hannah More testvérnő halott, és azon nép önzésének az áldozataként halt meg, amely pedig azt állítja magáról, hogy örök élet-

re törekszik. Ez az önfeláldozó hittérítő azért halt meg a hívők közül száműzötten az elmúlt zimanós télen, mert nem akadt együtt érző szív, aki befogadta volna... Szűkkeblűek vagyunk, leköt az önzésünk... Bárcsak az Úr adna nekünk szívbeli irgalmat, jóságot, szánakozó együttérzést!” (*Bizonyságtételek*, II. köt., 140–142., 332. o.)

ÖNVIZSGÁLATI KÉRDÉSEK

- Odalépünk-e a gyülekezetünkben megjelenő ismeretlenekhez, hogy szeretettel üdvözlöljük őket, majd megismerkedve velük, tapintatosan érdeklődünk felőlük, helyzetük felől?
- Netán még hittestvéreinket és az ő helyzetüket, lelki-testi szükségleteiket sem ismerjük igazán?
- Lehetetlenségnek tartjuk, hogy az időnkből áldozunk arra, hogy meglátogassuk testvéreinket és más, magányos vagy szükségben lévő embertársainkat?
- Csak a saját dolgaink rendezése után megmaradó időnkből, erőnkől, valamint az anyagi feleslegünkől vagyunk hajlandóak áldozni valami csekély mértékűt a Krisztustól távollévőkért, szegényekért, betegekért, elhagyottakért?
- A mi soraink között és azon kívül is vannak olyan együttérzésre, segítségre szoruló, akik elől inkább „elrejtjük magunkat”, semmint szembesülünk szükségleteikkel?
- Miért kevés az öröm és a valódi, felülről jövő áldás az életünkben? Vajon nem azért, mert elfeledkeztünk Jézus példázatának (Mt 25,31–46) tanításáról? Továbbá Jézusnak erről a meghagyatkozásáról: „Ahogy te küldtél engem e világba, úgy küldtem én is őket e világba” (Jn 17,18)?
- Követjük-e a krisztusi mintát, folytatjuk-e munkáját a testvéreinkéért és embertársainkért való odaadó, önfeláldozó szolgálatban?

Charles H. Spurgeon Biztatás imádságra

Minden igehirdetőnek példa és minta lehet az alábbi prédikáció a következő szempontokból: Az alapige belső logikáját követő világos gondolatmenet, áttekinthető, szilárd szerkezet, gondolati mélység, az ige saját mondani-valójához való hűség, illetve annak kibontása által megszólító erő, közérthető, mesterkéletlen, letisztult fogalmazás, szemléletesség, gyakorlatiasság jellemzi. Nem tipikus, mai, langyos gyülekezetnek, hanem mintegy másfél századdal ezelőtti hívő keresztény közösségnek hangzott el Spurgeon prédikációja. Azonban kívánatos, hogy igehirdetésének kiemelt erényei mai hallgatóknak szóló prédikációkban is érvényesüljenek.

„Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kihozott téged Egyiptom földjéről, nyisd meg a szád, és betöltöm azt.” (Zsolt 81,11)

Az előző vers arra szólít fel minket, hogy forduljunk el az idegen istenektől: „*Ne legyen tenálad idegen isten, és az idegen isten előtt meg ne hajolj!*”... A bálványimádás nem pusztán a faragott képek előtti meghajlást jelenti, hanem az a lényege, hogy másba helyezzük bizalmunkat, nem a láthatatlan, mindenható Istenbe. Könnyen készíthetünk magunknak istent tapasztalatunkból, vagyonunkból, talentumainkból, bálvánnyá emelhetjük gyermekünket, feleségünket, férjünket, barátainkat. Bármit vagy bárkit istenné emelhetünk, amit vagy akit többre tartunk Megváltónknál, és jobban bízunk benne, mint Istenben... Istenné emelhetjük a kegyelem eszközeit, ha többre tartjuk ezeket Istennél, vagy az eszközökben megnyilvánu-

ló kegyelemnél. Istenné emelheted a Bibliádat is, ha úgy gondold, hogy csupán annak olvasására van szükséged, a Szentlélek megvilágosító munkája nélkül. Láthatod tehát, hogy minden ember nagyon könnyen válhat bálványimádóvá.

E gonoszság gyógyszere az, ha mindig magunk előtt látjuk az élő Istent. Ha elfelejtkezél az élő Istenről, akkor biztosan bálványistent készítesz magadnak. Szükségszerűen fakad a természetünkből, hogy valamilyen istent imádnunk kell, így tehát ahhoz, hogy ne legyenek idegen isteneid, szeretned kell az Urat, az egyetlen élő és igaz Istent, bíznod kell benne, és ragaszkodnod kell Hozzá... Az az ember, aki mindenkor Istenre figyel, nem vágyik az Úr jelenlétének szimbólumaira sem... Az ilyen ember tart attól,

hogy imáiban Isten-utánzatot készít, s nem akarja, hogy ez elfordítsa elméjét attól, hogy lélekben és igazságban imádja Istent. Ezért tehát nagyon egyszerű istenimádatra törekszik, botránykőnek találja a díszes szertartásokat... Mivel csak hátráltatják őt, elutasítja ezeket. Bárcsak Isten távol tartana minket a bálványimádástól! ...Aki megtanulta, hogy a Teremtőben bízunk, nem akarja többé a teremtményekbe helyezni bizalmát. Aki megvetette lábát a korszakok Szikláján, nem érez kísértést arra, hogy az emberi erő törekeny nád-szálára támaszkodjék...

Igénk olyan Istenről szól, aki egészen közel húzódik népéhez, mégpedig azért, hogy arra biztassa őket, ők is húzódjanak közelebb hozzá. Megszólítja őket, hogy ők is megszólítsák Istent. Megnyitja előttük száját, hogy ők is megnyissák előtte szájukat. Alapigénk bátorítást tartalmaz, és ezt két dologgal támasztja alá.

Először tehát azt figyeljük meg, miként bátorítja Isten a népét, másodsor pedig azt, hogy milyen két nagy indokkal erősíti meg ezt. Ezek közé zárja a bátorítást. Az első érv így hangzik: „*Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kihozott téged Egyiptom földjéről.*” Ezután jön a biztatás: „*Nyisd meg a szád!*” Majd a második indoklás követi ezt: „*Beöltöm azt.*”

A biztatás: „Nyisd meg a szád!”

Úgy gondolom, hogy e biztatás által Isten elsősorban ahhoz kíván minket hozzásegíteni, hogy **szabaduljunk meg a félelem bénító hatásától.** Ha egy ember olyasvalakivel van együtt, akitől retteg, nem tud bátran szólni. Ha pedig valami nagy bűnt követett el, és az előtt áll, akit bírójának tekint, akkor olyan lesz, mint a mi Urunk példázatában szereplő ember, aki csak „*hallgatott*” (Mát 22,12). Aki letérdelve tudatában van bűnének, és Isten igazságosságától tart, nyilvánvalóan nem tud megszólalni. Isten azonban bátorításul ezt mondja neki: Nyisd meg a szád, ne félj! Nyisd meg a szád, valld meg bűnödöt, ismerd el, hogy

letértél Istened útjáról, tárd fel tüzetesen vételkedet, könyörögj kegyelemért, hivatkozz Krisztus keresztségére nagy hitbeli érvére. Nyisd meg a szád, ne félj megszólalni!...

Esetleg azt érzed, képtelen vagy arra, hogy imádkozz? Isten arra bátorít itt téged, hogy könyörögj most: „*Nyisd meg a szád!*”... Szívedet szorongatja a bánat, de képtelen vagy hangot adni érzéseidnek? Félsz Isten elé járulni, úgy véled, vakmerőség lenne Krisztusra tekintened, és kegyelmében reménykedned, így tehát megnémulva térdelsz Isten előtt? A mennyei Atya végtelen irgalmában föled hajol, és így szól: Nyisd meg szád, szólj, gyermekem! Fülelem hallani akarja kiáltásodat, készen állok, hogy teljesítek kérésedet. Ne légy előttem néma, „*öntsd ki előttem szívedet, mint a vizet*” (Siral 2,19), borítsd fel, és öntsd ki az utolsó cseppig, ne tarts vissza semmit, terjeszd elém ügyedet. Úgy gondolom, hogy az igéből idézett biztatás pontosan ezt jelenti.

Továbbá e felhívás – „*Nyisd meg a szád!*” – azt is magában foglalja, hogy imádság közben **beszélj szabadon Istenhez**, ne gátoljon semmi sem a könnyörgésedben. Ismertem olyan keresztyényeket, akik rettenetesen féltek Isten jelenlétében. Ez egy bizonyos pontig teljesen helyénvaló érzés, de őket a félelem megkötözte, a megkötöttség pedig lehangolóan gonosz állapot. Amikor a kegyelem trónja elé járulunk, szabadoknak kell lennünk, bátran kell Isten elé járulnunk. Isten ezért arra buzdítja népét, hogy rázzon le magáról minden bilincset, amikor így szól: Nyisd meg a szád!

Sok imádság van, amelyet nem lenne helyénvaló nyilvánosan elmondani, de a benső szobában valóságos zene Isten fülének. Hiszem, hogy vannak imádságok, melyeket istenfélő, de műveletlen és írástudatlan hívők mondanak el, és ezek úgy hangzanak, hogy egyeseket nevetésre ingerelnének, de a szeretett Fiú által elfogadásra találnak, a Seregek Ura őszinte, igaz esedezésnek tekinti őket.

A „*nyisd meg a te szád*” felhívás tehát azt jelenti, hogy ha nem tudsz úgy imádkozni, ahogy szeret-

nél, imádkozz úgy, ahogy tudsz, de mindenképpen tedd magad szabaddá Isten előtt. Légy bátor Uraddal, semmit se titkolj el Istenedtől! Meztelenítsd le előtte belső lényedet! Semmit sem rejtshetsz el előle, így meg se kísérelj ezt! Szabadon szólj Isten előtt, ahogyan barát szól a barátához, vagy ahogyan a gyermek szólítja meg apját! Most nem a bírád előtt állsz, nem olyan valaki előtt vagy, aki kemény bírálattal illet, és ízekre szed téged. Az Úr szerető és gyengéd azokhoz, akik az Ő orcáját keresik. Ezért nyisd meg a szád. Mit követtél el? Mit szeretnél? Mire vágyik a lelked? Mi kerget kétségbeesésbe? Nyisd meg a szád, adj ki magadból mindent! Teljes szíved ömöljön ki ajkaid megnyíló résén, mert Isten alig várja, hogy meghallhassa fohászodat...

Nem gondolod-e azonban, hogy e biztatás még ennél is többet tartalmaz? Az is benne foglaltatik, hogy **kérj nagy dolgokat**, hogy nyisd nagyra a szád. Minél nagyobb dolgot kérsz, annál bizonyosabb, hogy meg is kapod. Embereknél általában azt láthatjuk, hogy minél kisebb szívességet kér valaki, annál valószínűbb, hogy megkapja. Istennél azonban fordítva van: minél nagyobb jót kérsz, annál bizonyosabb, hogy megkapod. Nem kérhetünk nagyobbat, mint Krisztust, és ha kéred, meg is kaphatod Őt, mert Isten már előre odaadta Őt mindenkinek, aki hisz Őbenne: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Ha gazdagságot kérsz, nem biztos, hogy megkapod, mert ez gyarló és csekély dolog, és Isten nem feltétlenül látja jónak megadni ezt neked, de ha örök életet kérsz, a tiéd lesz, mert ez hatalmas dolog, és Isten örül, ha a legnagyobb áldásokat adhatja azoknak, akik Krisztus Jézusban járulnak hozzá. Amiről tehát úgy látod, hogy megától téged, éppen az serkentsen! Isten hall téged akkor is, ha nem nyitod meg a szád, mert képes meghallani szíved benső jajszavát is, de légy biztos benne, hogy meghall téged, ha nagyra nyitod a szád!

Talán nagy a bűnöd, és ezt hozod fel érvként? Mondd Dáviddal: „*A te nevedért, Uram, bocsásd meg bűnömet, mert sok az.*” (Zsolt 25,11) Talán nagy nyomorúságban és lelkileg elesett állapotban vagy? Hivatkozz hát szegénységedre, mert Istennél nincs ennél nagyobb indok. Minél gyorsabban kell a segítség, annál biztosabb, hogy a kegyelem megelégti téged, minél nagyobb szűkségben vagy, Isten annál készségesebben megy hozzád. Ha a városban járok, és látom az orvos kocsiját széleseben elhúzni mellettem, nem azt gondolom, hogy fogfájós beteghez siet – hanem azt, hogy valaki végső szorultságában küldött érte: ahogy csak tud, siessen hozzá. Ha pedig Isten „*kérubon repül, és a szelek szárnyán suhan*” (Zsolt 18,11), azért jön, hogy népének nagy ínségét enyhítse. Isten a nagy ínségben levő emberhez ekképpen szól: „*Nyisd meg a szád, és betöltöm azt!*” Kérj nagy dolgokat! Isten népét meg kell tanítani arra, hogy nagy dolgokat kérjen. William Carey egy ízben ezt a fontos kijelentést tette: „Nagy dolgokkal próbáljátok meg Istent, várjatok Tőle nagy dolgokat!” Minél kevesebbet vársz egy embertől, annál jobb, de minél többet vársz Istentől, annál többet kaphatsz Tőle. Kérj hát nagy dolgokat, terjessz Istened elé nagy kéréseket!

Negyedszer, úgy gondolom, a „*nyisd meg a szád*” azt is jelenti, hogy **hő vágygal imádkozunk**. Megfigyelték, hogy valahányszor egy ember nagy határozottsággal szól, szélesre nyitja a száját. Azt olvassuk az evangéliumokban, hogy amikor a mi Urunk felment a hegyre, „*leült, hozzá mentek a tanítványai, és száját megnyitván, tanította őket, mondván: Boldogok a lelki szegények*”, és így tovább. Valaki megjegyezte, hogy teljesen fölösleges ezt külön mondani: „*megnyitotta száját*”, hiszen e nélkül hogyan is prédikálhatott volna? Egy másik, nálánál bölcsőbb ember azonban így válaszolt: „*Ha templomba vagy imaházba mégy, sok helyen pontosan ezt fogod látni, hogy valaki prédikál, anélkül, hogy megnyitná a száját.*” Ha valaki nem beszél világosan és érthetően, nem nyitja meg a száját, aki azonban meggyőzően és határo-

zottan szeretné megszólítani hallgatóit, annak szélesre kell nyitnia a száját.

Amikor tehát az Úr ezt mondja: „Nyisd meg a szád!”, arra biztat minket, hogy legyünk határozottak. Az úgynevezett hideg imák nem valódi imádságok... Ha imameghallgatást szeretnénk elnyerni, nagy buzgósággal, hévvel, újra és újra megismételve kell kéréseinket Isten elé terjesztenünk, így szólva: „Nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engem.” (1Móz 32,26) Az Úr előtt kedves az ilyen könyörgés, semmilyen zene nem édesebb Isten füleinek, mint gyermekei hangos, határozott kiáltása.

Isten örömét leli abban, ha az imádkozó hangosan dörömböl a kegyelem ajtaján... Ha teljes szívetekkel és lelketekkel keresitek Őt, ha... ünnepélyes komolyságot tanúsítotok, akkor ez a nagy Isten nagy üdvösséggel ajándékoz meg titeket! Óh, bárcsak szélesre nyitnátok szátokat! Kiáltatok csak Hozzá! Nem úgy értem ezt, hogy hangos szóval, hanem a szív kiáltásával, melyet meghallanak a mennyben. Időnként, amikor zuhog az eső, és a háziszolga nem jön elég gyorsan a kapuhoz, olyan erővel húzzátok meg a csengőt, hogy visszhangzik tőle az egész ház – így húzzátok meg a csengőt a menny kapujánál is. Vihar tombol, és ti nem várhattok kinn a zivatarban... Úgy csengessetek, mintha ezt mondanátok: „Be kell mennem! Végtelen szeretet, királyi kegyelem, szükségem van rád! Végem van, elpusztulok, örökre elveszem, ha te, én Istenem, nem sietsz hozzám!” Nyisd meg a szád, és Isten biztosan be fogja tölteni!

A „nyisd meg a szád” biztatás továbbá azt is jelenti, hogy **tudj hőn várakozni**. Az imént már akaratlanul is érintettem ezt a pontot. Kétségtelen, hogy a felhívás hasonlatot is magában foglal: a madárfészket idézi. Láttad már a fészekben a madárfiókákat, amikor arra várnak, hogy anyjuk megetesse őket? Ha valaha is bepillantottál, és összeháztattad az anyjuddal, hogyan néztek ki?

Úgy, mint egy nagy rakás száj! Oly szélesre nyitották csőrüket, amilyenre csak tudták. Döbbenetes, hogy egy madárfióka mennyire ki tudja nyitni a száját. Anyjuk éppen egy kukacot vagy valami más eledelt hoz nekik, hogy ehessenek, az éhes kismadár pedig nem tudja másképp elfogadni az ételt, csak úgy, hogy kinyitja a csőrét. Az éhség miatt pedig úgy érzi, hogy feleakkora szája sincs, mint kellene, így hát olyan szélesre nyitja ki a csőrét, amilyenre csak tudja, amikor az anya- vagy apamadár, amely egész nap serénykedett, hogy betöltse a fiókák szükségletét, végre megérkezik. A szülők bizony dolgoznak ám, és milyen sebesen röpködnek ide-oda! Olyan, mintha ezt mondanák kicsinyeiknek: „Megelégítünk benneteket, nyisátok csak ki a szátokat, és mi betöltjük!”

És ti, szegény lelkek, mekkora szátok van, amikor kinyitjátok? Milyen nagy az ínségetek? Mondom nektek, akkora ínségben vagytok, hogy ha a világ minden szentje és a mennyei angyalok egyesítenék is tartalékaikat, és ezt mondanák: „Mi megelégítünk titeket”, olyan feladatra vállalkoznának, ami messze meghaladja erejüket. Az emberi szívet egyedül csak Isten képes megelégíteni, senki más, egyedül csak Ő mondhatja: „Nyisd meg a szád, és betöltöm azt.” ...A Szentlélek be fogja tölteni szükségleteidet, még ha halott vagy is a bűnben, és bármennyire elidegenedtél is Istentől...

Az ígélet: „Betöltöm azt”

Nem kell másra várnod, csak arra, hogy Isten imádra válaszolva mindent meg fog adni neked, amire szükséged van: „Betöltöm azt” – mondja neked. Valaki ezt a helyet tévesen idézte: „Bőségesen betöltöm azt.” Ugyan már! Mit akarsz azzal, hogy „bőségesen”? Isten Igéje elég tökéletes a te határozóid nélkül is. „Betöltöm azt.” Ha Ő betölti, akkor be van töltve, Isten teljesen betölt téged. Megad neked mindent, amire szükséged van. „Sürgető ínséged tudatában nyisd szélesre a szád – mondja Isten –, és én minden szükségletedről gondoskodni fogok, gazdagságomhoz mérten, Jézus Krisztus által dicsőségben.”

Néhány szót mondanék még arról, milyen érvekkel biztatnám Isten gyermekeit arra, hogy járuljanak elé, és kérjenek nagy dolgokat.

Először is, gondold meg Isten nagy voltát. Igazán nagy dolgokat kérhetsz attól, aki a mennyet és a földet teremtette. Nézz fel a csillagokra, lásd meg, hogyan szórta szét őket marokszámra az Úr, és emlékezz meg arról, hogy minden csillag, melyet láatsz, csak csillagpor Isten házának küszöbéről. Végtelen számú, tündöklő világ van, amelye-

ket távcsöveinkkel még sosem pillantottunk meg. Annak, aki ezeket teremtette, nagy hatalma van, kérj hát valami nagy dolgot, ha imában Isten elé járulsz.

Emlékezz meg jóságáról is! Isten örömét leli az adakozásban, nem bántod meg Őt, amikor kérsz Tőle. Isten nem afféle zsugori, aki odavet neked néhány fillért, ha sürgeted. Olyan Isten Ő, akinek oly természetes, hogy adjon, amilyen természetes az, hogy a Nap süt, vagy a forrás csobog. Járulj hát Hozzá nagy kérésekkel, mert el sem képzelheted, mennyire jó Ő hozzád.

Emlékezz meg arról a Közvetítőről is, aki által a kegyelmet nyered: Ő Jézus Krisztus, a te Urad. Fillérékért járulsz csak vajon az Úrhoz Krisztus nevében? Megelégszel-e azzal, hogy az Úr Jézus által néhány nyomorúságos garast kérj? A „*kegyelem királyi székének*” (Zsid 4,16) rendeltetése az, hogy nagy és dicsőséges dolgokat adjon. Olyan hatalmas áldozat, mint Krisztusé, az emberiség legnagyobb szükségleteinek megelégtetésére szolgál. Nyissátok hát szélesre a szátokat, amikor Jézus Krisztus nevét kimondjátok. Gyarló dolog, ha fukarkodtok a kérésekkel, amikor ilyen névben fohászokodhattok...

Jegyezd meg továbbá, hogy imáid szerzője a Szentlélek, aki „*segítségére van a mi erőtlenségünknek*” (Róm 8,26). Hebegsz és habogsz-e, ha egyszer a Szentlélek segít téged? Van-e olyasmi, amiről ezt mondhatod: „Ez túl nagy kérés részemről.” Hogyan? Ha a Szentlélek arra indít téged, hogy kérjed, talán nem tudja, mit illik kérned? Add át magad kegyelmes befolyásának, engeddd magad a könnyörgés áráján hordoztatni a Szentlélek készítése szerint, és kérj, amit csak akarsz! Nagy Sándor egyszer egy embernek mérhetetlenül nagynak tűnő ajándékot adott, ezért az megijedt, hogy az nem lehet az övé. Ekkor Nagy Sándor így szólt hozzá: „Lehet, hogy neked ez az ajándék túl nagy ahhoz, hogy elfogadd, de nekem nem túl nagy ahhoz, hogy odaadjam neked.” Lehet, hogy az isteni kegyelem túl nagynak tűnik neked ahhoz, hogy elfogadd, de Krisztus számára nem túl nagy ahhoz, hogy részesítsen benne. Nyisd hát nagyra a szád, ha olyan Atyához, Fiúhoz és Szentlélekhez járulhatsz imában, amilyen a mi Istenünk.

Mivel nagyon nagy ínségben vagy – nagyobbban, mint gondolnád –, ne add alább könnyörgéseidben! Úgy gondolom, ha bármit megkaphatnék egy barátomtól, amit kérek tőle, inkább hajlanék arra, hogy többet kérjek, mint amire szükségem van, mintsem hogy alább adjam. Bizonyos, hogy Istentől, aki nem lesz szegényebb azzal, hogy ad, és nem lesz gazdagabb azáltal, hogy visszatart, nagy szabadsággal kérhetünk: „*Nyisd meg a szád, és betöltöm azt*” – mondja néked és mindnyájunknak. Kérj hát sokat imádságodban, mivelhogy oly nagy szükségben vagy!

Azután gondold mások ínségére is! Óh, ha belegondolok, micsoda ereje van az imádságnak, arra biztatnám a testvéreket, imádkozzanak hatalmas imákat, például hogy London térjen meg, hogy Krisztus egyháza terjedjen szerte az országban... Nemes dolog úgy imádkozni, ahogy Carey tette: ...Uram, mentsd meg Kínát!... Olyan nagy Istenetek van, aki képes ilyen nagy dolgokkal foglalkozni. Kérhettek kis dolgokat is, ha szükségetek van rájuk, és tegyétek is ezt bátran, mégse

korlátozzátok kéréseiteket csak ezekre. Jussatok el a nagy dolgokhoz, kérjétek nagy kegyelmet mások számára, ha ti magatok nem is vagytok éppen nagy ínségben.

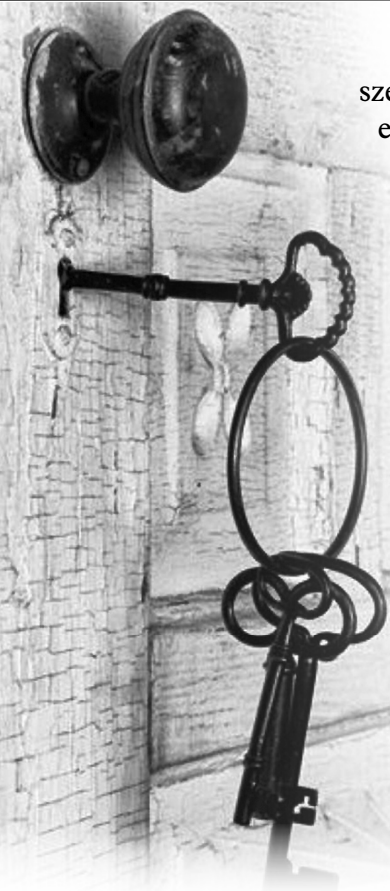
Ismétlem, emlékezzetek meg Isten nagy és értékes ígéreteiről... Kedves barátaim, Isten ígéretei nem szűkösek, hanem „*igen nagy és becses ígéretek*” (2Pét 1,4). Sosem mérhetitek meg őket teljesen. Jöjjetek hát nagyra nyitott szájjal, és kérjétek nagy dolgokat mennyei Atyátoktól!...

Figyeld meg végül, hogy Isten két fontos érvet alkalmaz, melyekről most csak röviden szölok. Az egyiket a biztatás elé, a másikat mögé helyezte, hogy mindkét oldalról legyen, ami megtámassza.

Az első érv a biztatás és az ígéret mellett

Az első ok, amiért szélesre nyithatod a szád: az, amit Isten cselekedett. Mert Ő így szól: „*Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről.*” Ugye felismered, honnét valók ezek a szavak?... A Tízparancsolat elején találsz: „*Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából.*” (2Móz 20,2) Most pedig ugyanezek az ünnepélyes szavak állnak egy ígéret előtt, mintha Isten e rendelkezést olyan ünnepélyessé akarná tenni, mint a törvényt magát, és az ígéretét olyan ünnepélyessé akarná megerősíteni, amilyennel a szövetséget megerősítette.

Isten gyermeke, ez az ige név szerint neked szól. „*Én vagyok az Úr, a te Istened.*” ...Majd hozzászól: „*Aki kihozott téged Egyiptom földjéről.*” Ez a legnagyobb dolog, amit Isten népével cselekedhetett, és ha ezt megcselekedte, vajon nem cselekszi-e meg a kisebb dolgokat is? Mily csodálatos szabadítás volt is az, amikor felemelt kézzel és kinyújtott karral hozta ki az Ő népét, a fáraó minden ellenkezése dacára! Rettenetes csapásokkal törte meg a büszke uralkodó hatalmát, és népét úgy vezette ki, mint a juhokat, dicsőségesen megszabadítva őket. Megsemmisítette Egyiptom lovas

szekereit a Vörös-tengernél, ezért soha többé nem tudtak felkerekedni Izrael üldözésére, vagy megzavarni pusztai vándorlásukat az Isten által megígért föld felé.

És ugyanezt cselekedte Isten minden megváltott emberrel is... Nem vagyunk többé a bűn és Sátán hatalma alatt, mert az Úr megszabadított minket. Bűneinket a mélység nyelte el, egy sem maradt belőlük, lesüllyedtek a tenger fenekére, mint a kövek. Dicsőség Istennek azért, amit cselekedett! Ha ez nem indít minket arra, hogy imában szélesre

nyissuk a szánkat, akkor mi teheti meg ezt?

„Ó – sóhajt egy szegény lélek –, ezt velem sosem cselekedte meg, én még mindig megkötözött fogoly vagyok.” Figyelj rám! Ha másokkal megcselekedte, hidd el, hogy Isten meghallja imádat, és megszabadít, ahogyan másokat is megszabadított. Sosem hallottad, hogy ha az amerikai déli államokban régen, a rabszolgaság idején megszökött egy rabszolga, és a többiek meghallották, hogy mindig csak a sarkcsillagot követve elnyerte szabadságát – akkor mindnyájan reménységet nyertek? Ha tehát Isten némelyikünket már kivette a rabságból, akkor reménykedj te is, aki még mindig megkötözött vagy. Isten képes téged is megszabadítani, kérd hát, hogy veled is cselekedje meg ezt.

Ha hazamentél innét, kiálts Istenhez belső szobádban! Sőt inkább már itt, a padban azonnal küldj fel egy imát megváltásodért és szabadságodért!... Isten azt mondja neked, hogy kivette népét Egyiptomból, és aki ezt megtette, bármit

megcselekedhet. Nyisd meg hát a szád, és Ő betölti azt.

A második érv

A másik érv, amellyel a szöveg zárul, maga az ígéret arra vonatkozóan, mit fog tenni Isten: Én betöltöm azt – ígéri határozottan... Nyisd csak meg a szád, és Isten betölti azt imádsággal, aztán pedig, amikor elmondtad az imádságot, amit adott neked, akkor betölti azt válaszokkal. Isten adja az imádságot, és az imádságra adott választ is. Csak nyisd meg a szád, mintegy hozz létre ürességet, melyet Isten betölthet. Isten olyan üres helyek után kutat, amelyeket betölthet kegyelmével.

Miután pedig ezt megcselekedted, nyisd meg a szádat Isten dicsőítésére. Csodálatos, hogy amikor valaki elkezd dicsőíteni Istent, hogyan buzog fel belőle megállíthatatlanul a dicséret... Csak egyszer nyisd fel a hálaadás zsilipjeit, és az áradat egyre bőségesebben fog ömleni.

Jöjünk tehát Istenhez nyitott szájjal! Bármilyen is lelkünk állapota, ha nem tudunk is imádkozni, jöjünk Hozzá, nyissuk meg szánkat, és vágyakozunk, mint Dávid, amikor ezt mondja: „Mint a szarvas vágyakozik a hús forrás után, úgy vágyik lelkem teutánad, óh Isten.” (Zsolt 42,1) Jöjünk hát Isten elé. Te, aki úgy érzed, hogy nem tudsz megszólalni, és még gondolkodni is alig vagy képes, jöjj megnyitott szájjal, és állj meg Isten előtt! Légy olyan, mint a madár a fészekben, nyisd meg szádat az ég felé. Tanuld meg, hogyan repedezik fel, hogyan nyitja meg száját az eső előtt a kiaszott föld szárazság idején! A te kiaszott szíved is kezdjen el imádkozni Isten jelenlétében, kegyelemért fohászodva. Bárcsak Isten erős vágyakozást adna nekünk az igazi imádkozásra!... Ámen!

(Megjelent a *Sola Scriptura* folyóirat 2005/3–4. számában, 42–47. o., fordította: Takács Szabolcs)

Beszámoló az Úrtól kapott tapasztalatainkról

(2018. március 23-án,
a gyulai családorvos szinten tartó
tanfolyamon)

2018. március 21–23. között rendezték meg a gyulai Pándy Kálmán Kórház Árvay-termében a családorvos kötelező szinten tartó tanfolyamot, ötven résztvevővel. A tanfolyam szervezője Dr. Garay Erzsébet főorvosnő volt, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Családorvos Tanszékének kihelyezett oktató mentora, Békés megyei szakfelügyelő főorvos, megyénkben a háziorvosok folyamatos továbbképzésének szervezője. Ő Kovács Zsolt testvér mentora is, aki eddig meghívásunkra kétszer járt nálunk látogatóként az életmódközpontban. Először 2015 májusában az orvosoknak és egészségügyi dolgozóknak tartott bemutatkozókon, majd 2018 februárjában Szabó Zoltán előadásán. Utóbbi az a pécsi oktató dietetikus, aki az *Orvosi Hétlap* 2016. november 20-ai számában tudományos szinten írt összefoglaló közleményt a növényi alapú étrend egészségmegőrző, illetve -helyreállító szerepéről.

A tanfolyamon többségében már szakvizsgával rendelkező háziorvosok vettek részt, de háziorvos rezidensek is voltak néhányan, akiknek ez a továbbképzés szakvizsga-előkészítő tanfolyamnak felelt meg. A tananyagban szó volt a szívbetegekről és a cukorbetegségről, úgy a diagnosztikát, mint a gyógyszer-

es kezelést illetően, sőt az étrendet is érintve, a reumatológiai betegségekről, az újraélesztés szabályairól (gyakorlattal egybekötve), a balneoterápiáról és az életmód-változtatás fontosságáról is.

Közösségünkben a tanfolyamon Pásztor Judit és Kovács Zsolt testvér vett részt.

A pénteki napon 11 órától Szabó Zoltán barátunk tartott két előadást. Elsőként „Növényi alapú étrend az egészség szolgálatában”, majd „A növényi alapú étrend hatásmechanizmusa” címmel. A következő előadó dr. Medgyesy Gábor sebész, táplálkozásterepista volt, Garay főorvosnő régi munkatársa, akivel együtt bűvár-orvoslásból könyvet is írtak. Majd az Eleki Életmódközpontból kérte meg a főorvosnő Somogyi Leheld, hogy röviden mutassa be az intézetet, ezt követően Pásztor Judit és Kovács Zsolt testvérek mutattak be egyedi eseteket, végül a központunk vegán ételbemutatójával zárta be főorvosnő a továbbképzést.

Szabó Zoltán szerényen és alázatosan előadott órái megragadóan magas színvonalúak voltak, több kérdést is kapott a hallgatóság köréből. (Sajnos volt néhány kolléga, aki illetlenül beszélgett közben, de ezekre a főorvosnő határozottan

A Gyulai Pándy Kálmán Kórház épületkomplexuma

rászólt.) Spontán válaszaiból mindenki érzékelhette, hogy sokkal szélesebb körű és igen mély ismeretei vannak a növényi alapú étkezés előnyeiről, mint amit akár csak két előadásba is bele tudott sűríteni. (A továbbképzést követő napon írta nekünk e-mailben, hogy a svájci *Nutrience* című lap, a világ egyik legrangosabb táplálkozástudományi folyóirata készülő különszámába felkérte, hogy közöljön náluk cikket, amit a Loma Linda Egyetemről érkező prof. dr. Winston Craig – az egyik legnagyobb szaktekintély a világon e témában – fog lektorálni. (Csak összehasonlításként: a *Nutrience* folyóirat impakt faktora – ami a tudományos világban a szakmai színvonalat jelzi – 3,550, míg a magyar *Orvosi Hetilapé* 0,349.) Amikor februárban Zoli nálunk járt, Garay főorvosnő is eljött. Előadásait hallva meghívta az általa szervezendő családorvos szinten tartó tanfolyamra, és azt kérte, hogy „csak ennyit” mondjon el, s az nagyon jó lesz.

Szabó Zoltánt követően Dr. Medgyesy Gábor tartott egy széles körű, életmódot érintő előadást. Sok táplálkozástani tanácsot is mondott. Ezek az ő (legalább) tizenöt éves munkájának a gyümölcsei. Gábor eredetileg sebészként dolgozott Budapesten, elhízott betegekbe gyomorszűkítő gyűrűt ültetett be, majd rájött arra, hogy ez nem a lényegét érintő megoldás, ezért kezdte el kutatni a probléma gyökereit. Az általa elmondott tanácsok döntő többsége a mi tanácsainkkal megegyezett, bár volt néhány eltérés is.

A következő egy órában kapott helyet az Eleki Életmódközpont bemutatkozása. Már a felkérés is hatalmas dolognak számított, hiszen egy ilyen továbbképzésen hivatalból nem szoktak ilyesmit megengedni. (Az előző napon egy reumatológus kollégánál beszélt a balneoterápiáról, majd a végén mindenki előtt megkérdezte, hogy megmondhatja-e az árakat, mire azt a gyors és határozott választ kapta, hogy nem.)

Lehel rövid bemutatója után Judit három, Zsolt egy beteg történetét mutatta be. Ezek után – szokás szerint – a főorvosnő megkérdezte a hall-

gatót, kinek van kérdése. Az első kérdező szkeptikus gondolatot fogalmazott meg az egyik bemutatott betegünk gyógyulásával kapcsolatban, mire a főorvosnő azonnal átvette a szerepünket a válaszadásban, és azt mondta a szószék elé lépve a hallgatóságnak (mintegy magyarázatul, azt sugallva, hogy valóban ilyen gyógyulások történnek nálunk), hogy „nem tudjátok milyen lélek uralkodik ott náluk, ők a betegek lelkével is foglalkoznak”. Ezen nagyon meglepődtünk – nemcsak azon, amit mondott, hanem, ahogyan mondta, hiszen akkor és ott ő a 8. alapelvünkről tett bizonyosságot. Arról, amiről Judit és Zsolt az előadásában nem is beszélt, hisz az eseteket csak szűken, az orvosi részeket hangsúlyozva mondták el. (Megjegyezzük, hogy főorvosnő hitvallását tekintve buddhista, nem keresztény.)

A következőkben – a hallgatóság igényét felhangosítva – a főorvosnő odafordult Judithhoz, és kérte, mondja el az intézetünk elérhetőségét hangosan, hogy felírhassák az érdeklődők, mert az nem szerepelt a dián. Ez megint teljes meglepetés volt az előző napi reumatológus doktornő tapasztalatához képest.

A következő kérdezőnek Medgyesy Gábor doktor jelentkezett, s amikor szót kapott, felállt, és csak ennyit mondott: „Gratulálok!”, majd leült. Hogy ezt milyen hangsúllyal mondta, azt nem tudjuk leírni...

A következő felszólaló (aki egyébként korábban a Zoli előadását zavaró egyik „főkolompos” beszélgető volt) azt kérdezte, hogy mennyibe kerül egy turnus. Ekkor Judit és Zsolt végképpen zavarba jöttek, nem tudván, hogy mit mondhatnak el, és mit nem, mire a főorvosnő ezt látva megint határozottan biztatta őket, hogy mondják csak el az árakat. Zsolt erre azt válaszolta, hogy 10 000 Ft-ba kerül naponta, de higgyék el, hogy ez nem egy profitorientált vállalkozás. Erre Garay főorvosnő a szószék előtt megint azonnal lelkesen hozzátette, hogy „de ennyiért 'all inclusive' ellátást kapnak ott a betegek”. A kérdést feltevő szemmel láthatóan elégedett volt a válasszal, nem sokallva az összeget.

Miután vége lett a bemutatónak, sokan odajöttek gratulálni, sőt a korábban oly szkeptikusan kérdező házi orvos doktornő már azt kérdezte tőlünk, hogyan lehet hozzánk bejutni. Egy Budapestről jött házi orvos doktornő pedig azt mondta, hogy ő a férjével együtt szeretne eljönni hozzánk.

Az ételbemutató következett, ahol Kovácsné Dósa Marianna testvér mutatta be a munkatársaisal közösen elkészített sokféle étket. Voltak vegán fasírtok, pástétomok, saláták és töltött káposzta is. A résztvevők alig tudták türtőztetni magukat, amikor meglátták az asztalokon sorakozó, ízlésesen díszített ételeket. Noha voltak a vendégek között olyan házi orvosok is, akikben erős előítélet él velünk és munkánkkal szemben, ekkor mégis fenntartás nélkül láttak neki a kóstolásnak, és szemmel láthatóan barátságosabbak lettek. Nekik is ízlettek az ételek, és megköszönték a vendéglátást.

Végül Garay főorvosnő hála-lasan megköszönte a közreműködésünket, és nagyon szeretett volna nekünk is, akár csak a többi előadónak, tiszteletdíjat fizetni, amit alig tudtunk visszautasítani, hangsúlyozva, hogy egy ilyen fő-

rumon való megjelenés számunkra volt hatalmas megtiszteltetés!

Mindezek leírásával még a felét sem mondtuk el annak, ami ott történt. A legmegragadóbb számunkra (és úgy láttuk másoknak is) a Szentlélek szavakkal meg nem magyarázható közössége volt, nagy örömet osztogatva minden szívbe. Az Úr ott és akkor megérintette az embereket, akik lelkesen örvendeztek jelenlétének. Ezzel az Igével szeretnénk ezt a tapasztalatot megvilágítani: „**Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szent Lélek által való öröm.**” (Rm 14,17) Hálát adunk a jó Istennek, hogy ilyen gazdag áldásban részesített minden résztvevőt! Tudjuk, hogy mennyire érdemtelenül vettük el az Ő kezéből mindezt, mint az előbb említett Ige pici előízét. Ez pedig további önvizsgálatra és még odaszántabb munkálkodásra sarkall bennünket.

Végül megosztunk veletek egy további Igét, amit az Úr helyezett a szívünkre mindezeket látva: „**Sokat cselekedtél Te, Uram, Istenem, a Te csodáiddal és terveiddel miérettünk; semmi sem hasonlítható Hozzád; hirdetném és elbeszélném, de többek, semhogy elszámálhatnám.**” (Zsolt 40,6)

*Szeretettel, testvéreitek az Úrban:
Somogyi Lehel, Pásztor Judit, Kovács Zsolt,
Kovácsné Dósa Marianna
és az Eleki Életmódközpont munkatársai*

NYÁRI TÁBORAINK

Toleranciatáborok (*Seregélyes, Elzamajor*)

A táborok időpontjai: 2018. június 17–24. (I. tábor);
2018. július 8–15. (II. tábor)

A Tárt-Kapu Alapítvány szervezésében 2018-ban is két toleranciatábort rendezünk Seregélyesen, az Elzamajorban (a Velencei-tótól 5 km-re). A mozgássérültek és laikus segítők részére szervezett tábor célja, hogy sérült és testileg egészséges emberek egymásra találása által erősödhesenek, együtt tevékenykedjenek, üdüljenek, beszélgessenek és Istenhez közelebb kerüljenek. *A segítőknek a tábordíj 50%-áig biztosítunk kedvezményt, sérült barátainknak pedig lehetőség szerint.*

- Táborvezető: Aradiné Kadlicskó Edina
- Jelentkezés és további információ:
aradiiek@gmail.com; 06-20/569-7610

„Új kezdet” életmódtábor

(*Celldömök, Vasvirág Hotel*)

A tábor időpontja: 2018. július 1–8.

Az „Új kezdet” életmódtáborba azokat várjuk, akiknek célja az egészséges életmód legfontosabb alapelveinek megvalósítása a gyakorlatban. Programunkban a testi-lelki egészségről szóló előadások és beszélgetések, egyéni tanácsadás, fórum, gyógynövény- és ételbemutatók, hosszabb-rövidebb kirándulások, reggeli tornák, közös mozgás szerepelnek. Mindez szép, kulturált környezetben, napi háromszori teljesen növényi (vegán) étkezéssel.

- Táborvezetők: dr. Pásztor Judit, Somogyi Lehel
- Jelentkezés és információ:
[Eleki Életmódközpont, \[elekivendeghaz@gmail.com\]\(mailto:elekivendeghaz@gmail.com\)](mailto:ElekiÉletmódközpont,elekivendeghaz@gmail.com);
06-20/400-8646; 06-66/240-610

Rehabilitációs tábor (*Sima, ifjúsági tábor*)

A tábor időpontja: 2018. július 8–15.

Idén is megrendezzük hagyományos rehabilitációs táborunkat. A tábor felépítése (reggeli és esti bibliai és rehabilitációs témák, beszélgetések) az elmúlt évek menetrendjét fogja követni, központban a Biblia tanításaival. A szabadult és szabadulni vágyó szenvedélybetegeket és/vagy családtagjaikat szeretettel várjuk. A tábor programjain való részvétel önkéntes. Nyara-

lás, pihenés, baráti és bajtársi közösség, gondolkodást megelevenítő, gyógyulást elősegítő beszélgetések várják a résztvevőket.

- Táborvezetők: Vankó Zsuzsa és Nagy Sándor
- Jelentkezés és további információ:
nagy.sandor25@gmail.com; 06-20/381-6012

Főiskolai tábor (*Sima, ifjúsági tábor*)

A tábor időpontja: 2018. július 15–22.

A Sola Scriptura Teológiai Főiskola ismét a tavalyi gyönyörű helyszínen rendezi meg nyári táborát: Sima falucskában, a vadregényes Zempléni-hegység déli részén. A táborba a főiskola hallgatói mellett mindazokat szeretettel várjuk, akik érdeklődnek a Biblia tanításai iránt. Az előadások mellett több szemináriumi sávot is meghirdetünk, ahol 10-12 téma közül lehet választani. E kiscsoportos műhelymunka keretében a résztvevők tovább mélyíthetik ismereteiket, megoszthatják egymással gondolataikat. A programot a Zemplénben tett kirándulások színesítik. A tábort azoknak ajánljuk, akik nyitott légkörben, a főiskola oktatóinak vezetésével szeretnék (újra)felfedezni a Bibliát, és annak életet átformáló, közösségteremtő erejét.

- Táborvezetők: Vankó Zsuzsa és Bán László
- Jelentkezés: *A sola@sola.hu e-mail címen, a főiskola honlapjáról, a www.sola.hu weboldalról letölthető jelentkezési lap elküldésével*
- Bővebb információ:
ban.laszlo@sola.hu; 06-20/569-7630

Családos tábor (*Gyermek- és ifjúsági tábor, Kunfehértó*)

A tábor időpontja: 2018. július 22–27.

Idei családos táborunkat ismét az Alföld déli részén, Kunfehértón szervezzük meg. A tábor a 120 hektáros Kiskunsági Nemzeti Park mellett fekszik, ebből adódóan számos lehetőség nyílik kirándulásra is. A fürdőtő másfél kilométerre található, amely szintén jó program a nyári kánikulában. Szállásunk egy volt úttörőtábor, ahol kőépületekben, 4-6-8 ágyas szobákban leszünk elszállásolva. A kerítéssel körbevett, fákkal övezett árnyékos-ligetes területen sportolásra, csoportos beszélgetésekre, kézműves-foglalkozásra van lehetőség. Az idén is vendégünk lesz Ferge Béla, aki né-

hány napig a felnőtteknek és a gyerekeknek egyaránt tart zenei előadásokat.

→ Táborvezetők: Balogh Gábor és Soós Attila

→ Jelentkezési lap igénylése és további információ:

Balogh Gábor: b.gbr@icloud.com;
06-20/379-6019

Ifjúsági tábor (Sima, ifjúsági tábor)

A tábor időpontja: 2018. július 29. – augusztus 5.

A tavalyi, bevált, gyönyörű helyszínen rendezzük meg országos ifjúsági táborunkat – Sima falucskában, a Zempléni-hegység déli, vadregényes részében. A közelben található többek között a Boldogkői vár vagy a vizsolyi Biblia-múzeum. A reggeli és esti előadások, beszélgetések között számtalan közös programra lesz lehetőség. A tábor kb. 40 jó minőségű hegyi kerékpárral is rendelkezik, így igény esetén biciklitúrát is szervezhetünk.

– így lesznek egészséges, növényi alapú ételek, mozgásprogramok, kirándulások –, mindemellett naponta több előadást, illetve beszélgetést szeretnénk tartani különböző bibliai témákról.

→ Táborvezető: Somogyi Lehel

→ Jelentkezés és további információ:

Eleki Életmódközpont, tel. 20/400-8646; 66/240-610;
elekivendeghaz@gmail.com

Zenei és Biblia-ismereti tábor (Orfű)

A tábor időpontja: 2018. augusztus 9–19.

Már harmadik alkalommal rendezzük meg a zenei és Biblia-ismereti tábor a Pécstől 14 km-re, a Mecsek-Hegyhát közepén fekvő Orfűn. A táborban reggel és este bibliai előadásokat tartunk mindkét tábor (zenei és Biblia-ismereti) résztvevői számára. Emellett a tábor zenei jellegéhez igazodó további előadásokat is tervezünk. Napközben a Biblia-ismereti tábor résztvevői további előadásokon, beszélgetéseken vehetnek részt, míg a zenei tábor résztvevői kórus-, illetve zenekari próbákon készülnek a tábor záró jótékonyasá-

→ Táborvezetők: Nagy Sándor, Fekete Dávid

→ Jelentkezés és további információ:

nagy.sandor25@gmail.com; 06-20/381-6012

Biblia-ismereti tábor (Eleki Életmódközpont)

A tábor időpontja: 2018. augusztus 5–12.

A tábor célja a Biblia gondolatvilágának, belső összefüggéseinek mélyebb megismerése. Ezen a táboron is igyekszünk az életmód-változtatást elősegíteni

gi egyházzenei hangversenyekre. Az előadások és próbák mellett minden napra szervezünk kirándulásokat, túrákat is.

→ Táborvezetők: Vigh Ágnes, Holló Péter, Egerváriné Árvai Márta

→ A tábor zenei vezetői: Kassainé Garamvölgyi Rita karvezető (06-70/339-7191);

Tóth Judit – koncertmester (06-20/379-9457);

Cséfalvay Dániel – karmester

→ További információ és jelentkezés:

Vigh Ágnes: vigh.agnes@gmail.com; tel. 06-20/379-6250

Az egészségügyi megújulás és a harmadik angyal üzenete

Mint a kéz a testtel

1871. december 10-én újra elém tárták, hogy az *egészségügyi megújulás annak a nagy munkának az egyik ága, amelylyel népet készítünk elő az Úr eljövetelére*. Oly szoros kapcsolatban áll ez a harmadik angyal üzenetével, mint a kéz a testtel. Az emberek félvállról vették a Tízparancsolat törvényét. Az Úr mégsem jön el, hogy megbüntesse a törvény megszegőit, amíg előbb figyelmeztető üzenetet nem küld. A harmadik angyal hirdeti ezt az üzenetet. Ha az emberek mindig engedelmessékedtek volna a Tízparancsolat törvényének, megvalósítva életükben utasításainak elveit, akkor a világot most elárasztó betegség átka nem létezne.

Népet készít elő

A férfiak és a nők nem sértetik meg megromlott étvágyaik és bűnös szenvedélyeik kielégítésével a természet törvényét anélkül, hogy Isten törvényét is meg ne sértenék. Ezért Isten megengedte, hogy ránk ragyogjon az egészségügyi megújulás fénye, hogy felismerjük az abban rejlő bűnünket, ha megsért-

jük a lényünkbe helyezett törvényeket. Minden örömünk vagy szenvedésünk a természet törvénye iránti engedelmességre vagy annak áthágására ve-

zethető vissza. Kegyelmes menyeyei Atyánk látja az emberek siralmas állapotát, akik közül néhányan tudatosan, de sokan tudatlanul a lényükbe helyezett törvényeket megrontva élnek. Az ember iránti szeretetétől és szánalmától indítatva fényt ragyogtat az egészségügyi megújulásra. Nyilvánosságra hozza törvényét, és az annak megszegését követő büntetést, hogy mindenki megismerje a természet törvényeit, és vigyázzon, hogy a szerint éljen. *Annyira pontosan hirdeti törvényét, és annyira feltűnővé teszi, hogy olyan az, mint a hegyre épült város*. Minden gondolkodó lény megértheti azt, ha akarja. A gyengeelméjük nem lesznek felelősek. *A harmadik angyal üzenetével karöltve jár, hogy világossá tegye a természet törvényeit, és szorgalmazza az iránta való engedelmességet, hogy népet készítsen elő az Úr eljövetelére*.

Ádám veresége

– Krisztus győzelme

Ádám és Éva a mértéktelen étvágy miatt bukott el. Krisztus eljött, és ellenállt Sátán legtüzesebb kísértésének, és az ember

érdekében legyőzte az étvágyat, bebizonyítva, hogy az ember győzhet. *Amint Ádám az étvágy miatt bukott el és veszítette el a boldog Édent, Krisztus segítségével Ádám gyermekei legyőzhetik étvágyukat, és a mindenben való mértékletesség által visszanyerhetik az Édent*.

(...) Aki elfordul a fénytől az egyik dologban, az megkeményíti a szívét, hogy semmibe vegye a világosságot más ügyekben is. Aki megrontja erkölcsi kötelezettségeit az evés és a ruházkodás területén, az előkészíti az utat annak, hogy megsértse Isten igényét az örök érdekek terén... A nép, amelyet Isten vezet, különleges nép lesz. Nem lesznek olyanok, mint a világ. De ha követik Isten útmutatásait, akkor az Ő célját valósítják meg, és neki engedik át akarataikat. Krisztus lakik majd szívükben. Isten temploma szent lesz. Testetek a Szentlélek temploma – mondja az apostol.

A változás kezdete

107. Utasítottak, ne halogassuk a munka elvégzését, amelyet az egészségügyi megújulás területén kell elvégeznünk. E munka által kell elérnünk az embereket a főutakon és az ösvényeken.

108. *Azt ismerem fel az Úr gondviselésében, hogy az egészségügyi misszionáriusi munka lesz a változás nagy kezdete, melynek segítségével elérhetők a betegek*.

Az egészségügyi intézmények szerepe

106. Szanatóriumaink és gyülekezeteink magasabb, szentebb mértéket érhetnek el. Népünknek hirdetni és gyakorolnia kell az egészségügyi megújulást. Az Úr felhív bennünket, hogy élészük újjá az egészségügyi meg-

újulásnak elveit. A hetednapig adventistáknak mint hírnököknek különleges munkát kell végezniük, hogy munkálkodjanak az emberek lelkéért és testéért.

Krisztus mondta népéről: „*Ti vagytok a világ világossága*” (Mt 5,14). Mi vagyunk ma az Úrnak kijelölt népe, hogy hirdessük a mennyei eredetű igazsá-

gokat. A halandókra valaha is bízott legkomolyabb és legszen- tebb feladat az első, második és harmadik angyal üzenetének hirdetése világunknak. Nagyvárosainkban egészségügyi intézményeknek kellene működniük, hogy gondoskodjanak a betegek- ről és hirdessék az egészségügyi megújulás nagyszerű elveit.

BÚCSÚZUNK

Kovács Józsefné
(1928–2018)

Amikor január elején otthonában búcsút vettünk férjétől, nem gondoltuk volna, hogy néhány hónap után ő is követi őt. A február végi erős havazásban a szomszéd ugyan elhányta a havat, de Jucika még kiment, hogy teljesen tisztára seperje el a bejá-

ratot. Ekkor történt az elcsúszás, nyomában pedig a combnyaktörés. Kezdetét vette a néhány hónapos kórházi gyógykezelés, amelyet azonban már nem bírt ki. Testileg ugyan erős volt, de a rászakadt magány férje után hívta.

Jucika dunaszekcsői születésű volt, ma is ott él rokonsága, amely szerette, és a végsőkig sokat segített neki. Rendszeresen látogatták a kórházban Mohácson, és a siklósi rehabilitáción is. Második felesége volt Kovács József testvérnek, igazi vigasztaló az ő válása után. Jókedvű, az énekesmadarakra jellemző vidám természetű asszony volt. Vállalta férje nehéz sorsát, igazi segítőtársa volt neki. A gyülekezetben harmóniumon kísérte az énekeket. Részt vett a délvidéki közösségek létrehozásában, Mohácstól Bajáig. Szeretettel fordult a testvérekhez, és férjével mindent megbeszélve élték végig életüket. Az Úr nehéz időskort

engedett meg nekik. A kilakoltatás őt is lényé mélyéig megrendítette, a két és fél év nem volt elég ahhoz, hogy feldolgozza. Új otthonában azonban rögtön munkához fogott, férjének ápolása azonban már meghaladta erejét. Valószínűleg az is sok lett volna neki, ha évekig kellett volna egyedül maradnia. Mindkét búcsúztatón Reisinger János hirdette az ígét, a második alkalommal a dunaszekcsői temetőben, a 22. zsoltár igéjével: „*Születésem óta te gondod voltam, anyám méhétől fogva te voltál Istenem.*”

Amit Jézus is elimádkozott a keresztfán, ugyanazt érezhetjük át hitben meghalt testvéreink sorsára visszatekintve. Mély köszönetet mondhatunk Istennek életük kegyelmes hordozásáért, a fájdalmak és szenvedések elviseléséért. Mindkettejüket gyászolja menyük, két unokájuk és az unokatestvérekből és hozzátartozóikból álló rokonság.

Reisinger János

Emlékezés édesanyámra

Édesanyám, Gulyás Lídia, közösségünk tagja, 1919. szeptember 11-én született és 2017. december 3-án halt meg. Református szülők gyermeke volt, és maga is ebben a hitben nevelkedett, de anélkül, hogy a Biblia tanításait mélyebben ismerte volna, így felnőttkorára nem is gyakorolta hitét. Nem sokkal házassága megkötése után, a II. világháborúban mindenüket elvesztették, így újra kellett kezdeni életüket.

Huszonöt év után édesapám elhagyta őt, ezért – háztartásbeli lévén – újból munkát vállalva, szűkös körülmények között kellett gondoskodnia két fiáról.

Megtérésem után, az előadás-sorozatok meghallgatása által ő is megismerte a megváltás csodálatos igazságait. Vidékre költöttünk feleségemmel, hogy Istent szolgáljuk, és nagymamám halála után ő is leköltözött hozzánk. Akkor azt kérte tőlünk, hogy tartsuk tiszteletben vallási és étkezési szokásait, nem is akartuk őt erőltetni semmiben sem.

Akkor még nem tudtuk, hogy ez a kérés annak következménye volt, hogy nagymamám a halálos ágyán megeskette, nem tér ki református hitéből. Miután látta és kóstolgatta ételeinket, két év

után úgy döntött, hogy átáll a mi étrendünkre.

Aztán egy nagy csalódás érte a református templomban, amikor egy ökumenikus összejövetelre invitálták a katolikus templomba. Nem ment el többé, hanem inkább velünk tartott a gyülekezetbe. Nagyon örült annak, hogy részt vehetett rendszeresen az úrvacsorában (lábmosás nélkül), amire mindig nagyon vágyott. Jól esett neki, hogy testvérek tartották, minthogy szívében az is lett, de az eskü viszatartotta a keresztségtől.

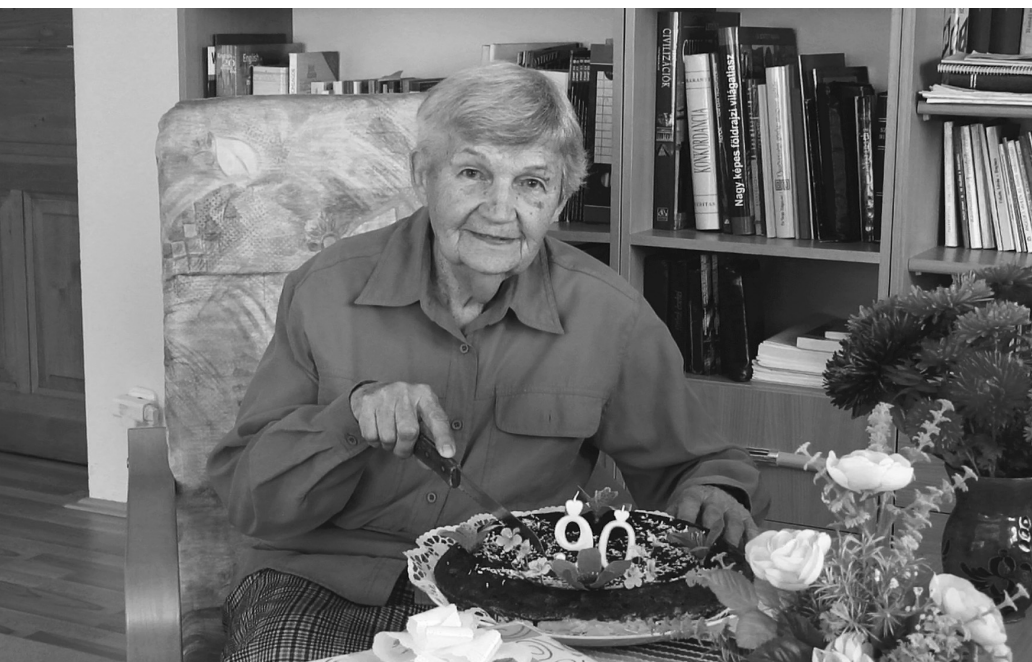
Egyszer, amikor távol voltunk, Szűts testvérék meghívták magukhoz őt, másokkal együtt. Ám a többi vendég még nem ismerte édesanyámat, ezért megkérdezték, kicsoda ő? „Hát ő egy testvérnő, aki keresztségre készül” – válaszolta a többieknek. Amikor hazajöttünk, megkérdezte tőlünk: hogy is van az a keresztség? Akkor derült ki, hogy mi tartotta őt vissza ettől hosszú éveken át. A keresztségi felkészítést nagyon komolyan vette, nem mondta nekem, hogy „mit akartok már egy 85 éves asszonytól, hogy megértsem a próféciaikat?” Nem, ő addig nem nyugodott, amíg mindent tökéletesen meg nem értett, és 86 éves korában keresztkedett meg Veszprémben.

Nagy örömmel vett részt nyári táborokon Törökkoppányban, amire mint lelkesítő időszakra és a testvéri szeretet igazi megnyil-

vánulásaira emlékezett vissza. A szívével időnként problémái voltak, nagyon félt, amikor egyedül maradt, hogy ki segít rajta, ha baj van? Amikor nyáron hosszabb ideig táborokban voltunk, először úgy oldottuk meg, hogy testvéreket hívtunk meg vendégségbe, ne legyen addig egyedül. De jött egy olyan év, hogy ezt nem sikerült megoldanunk, és akkor feleségemnek eszébe jutott, vajon nem fogadnák-e be addig az eleki idősek otthonába? Levittük autóval, és annyira jól érezte ott magát, hogy úgy jött vissza, lefoglalt egy apartmant. Akkor még egy építési hitel terhe nehezedett ránk, és az újabb adósság nem hiányzott, de vállaltuk, hogy ne rontsuk el örömét. A jó Isten csodálatosan megsegített bennünket: a nyolc évre felvett hitelt hét év alatt kifizettük, és alig több mint egy év alatt a másfél millió is összejött, a mai napig az Isten csodája, hogyan.

Azt mondta nekünk, hogy itt, az idősek otthonában tanult meg alkalmazkodni az emberekhez. Itt teljesedett ki az emberekért végzett szolgálata. Egy vak bácsinak olvasott fel a Bibliából, és varrogatott, amire éppen szükség volt. Molnár Mariával látogattak a városban egy idős asszonyt is, akinek a lánya olyan hálás volt ezért, hogy Lida mamink leghűségesebb látogatója lett.

Nagy kitüntetésnek vette, és gyermeki örömmel vállalta, hogy

Lidám, megöregedtünk, de ne törődjünk a szenvedéssel és a fájdalommal, az Úr Jézus Krisztus eljövetele közel van, és majd feltámadunk egy új testben! Bevittük a foglalkoztatóba, és elénekeltük az 53. számú énekünket, amely a kedvence volt, majd imádkoztunk. Máskor nagyon őszintén és hittel teljesen imádkozott, most azonban azt vettük

a konyha számára hetente 600 db szalvétát hajtogathasson. Még könyves szolgálatban is részt vett egyszer. A könyvtár rendszeres látogatója volt, CD-n hallgatta a bibliai előadásokat. Nagyon szerette Molnár Marikát, Róza nénit, Kerekesné Évikét, egy másik apartmanba kerülésekor pedig Iduska néni volt az őrzőangyala. Feleségemet jobban szerette, mint más szülő a saját lányát. Alig várta, hogy jöjjünk, számolgatta a napokat, mennyi van még hátra érkezésünkig. Sokan mondták, hogy megelevenedik, és tele van örömmel, amikor itt vagyunk vele.

Régebben Jurák bácsival szeretett sétálni, és egy ilyen alkalommal, amíg rá várt egy bolt előtt, a kocsijára támaszkodott, ami nem volt lefékezve, így elgurult tőle, ő elesett, és eltörte a vállcsontját. Két hónapig fektült, de levittük egy tolószékben „várost nézni”, levegőztetni és napoztatni. Aztán lábára állítottuk, sétáltattuk és teljesen

rendbe jött. Többször is elesett, de mindig felgyógyult, „a nagy túlélőnek” nevezték őt. Egyszer bátyám és családja látogatta meg, és eldicsekedett, hogy ő bot nélkül is tud járni. Sajnos még aznap elesett, és eltörte a combcsontját. Ebből is felgyógyult, és segítségünkkel hosszabb szakaszt tudott már megtenni a saját lábán.

Aztán jött egy hörghurut és egy tüdőgyulladás, ebből is majdnem kigyógyult. Az apartmanjából áthelyezték a központi épületbe, egy kis szobába, ahol hárman feküdtek – a mozgás, az elfoglaltság hiánya miatt állapota egyre romlott. Egy hónap múlva, amikor újból jöttünk az Eleki Életmódközpontba dolgozni, azt mondták, készüljünk fel a legrosszabbra, de viszonylag jó állapotban találtuk, és a jó Isten még adott egy hetet, amelyet vele tölthettünk. Kivittük a folyosóra tolószékkel, nagyon örült az emberekkel való találkozásnak. Egy idős asszony megszólította:

észe, hogy nehezen szedi össze gondolatait.

A többi napokon már egyre kevesebbet evett, csupán egy-két falatot, vizet sem akart inni, a végén már injekciós túvel tudtam egy minimális vizet a száján keresztül a szervezetébe juttatni. Az utolsó nap már csak egy fél mandarin levét tudta lenyelni, de az sem maradt meg benne. Rendbe tettem mindent körülötte, közben meghozták az ebédjét is, de abból sem evett semmit. Aztán mondtam neki:

– Drága édesanyám, el kell most már menjek, mert az Eleki Életmódközpontban is ebéd lesz.

Felöltöztem, és elbúcsúztam tőle. Amikor kiléptem volna az ajtón, utánam szólt:

– Lacikám gyere még vissza!

– Mi van édesanyám? Mit segíthetek?

Gondolkozott egy kicsit, aztán legyintett:

– Menjél csak.

Mindig azt mondta, „a munkátok fontosabb, mint én”. De

TAPASZTALATOK

ahogy megint az ajtóhoz lépek, megint szólít:

– Lacikám gyere még egy kicsit vissza!

– Mi van édesanyám? Miben tudok még segíteni?

De megint csak legyintett egyet, és azt mondta, „menj csak”. Lehet, hogy megérezte halálát, de nekem meg sem fordult a fejemben. Dehogy mentem volna el akkor ebédelni, ha ezt tudtam vagy megéreztem volna! Amikor délután megérkeztünk Gyöngyivel, látjuk, hogy teljesen be van takarva.

– De hát így nem kap levegőt – kiáltott fel Gyöngyi, és kitakarta.

Aztán ébresztgettük:

– Édesanyám itt vagyunk, ébredj fel!

Beszaladt egy ápoló, és azt mondta, hogy édesanyám exitált. Csak néztünk rá értetlenül, mert ezt a szót még soha nem hallottuk.

– Milyen újabb baja történt? – kérdeztük.

Akkor az ápolónő elmondta, hogy meghalt. Nem akartam

elhinni, a teste még meleg volt, a halálnak semmi nyoma rajta, úgy tűnt, mintha édesen aludna. Először nem is rendültem meg, magam is csodálkoztam rajta. De amikor bátyámmal közöltem a hírt, a sírástól már alig tudtam beszélni. Már jöttek is a temetkezési vállalkozók, hogy megbeszéljék velünk, hogyan szeretnénk eltemettetni.

Ennyi egy emberi élet, olyan mint a fű, ma van, holnap már lekaszálják, elszárad, és semmivé lesz. Még életében az volt a kívánsága, hogy aki megismertette vele a Biblia igazságait, az is temesse el őt. Csodálatos módon teljesült ez is, mert Reisinger János testvér búcsúztatta el, és a zalacsányi temetőben helyeztük el hamvait. A halálban az az igazi tragédia, hogy a teljes ember elvész, teste és a lelke is, és akit szerettünk, aki élt, gondolkozott, érzett, többé nincs, és csupán egy holt anyaggá vált. Nélküle kell tovább éljünk. Isten vigasztal, az idő múlása is csökkenti fájdalmunkat, de hiányát mindenkor érezni fogjuk, s fájó

sebünk nem gyógyul be véglegesen, csak akkor, amikor a feltámadás boldog pillanatában újra meglátjuk majd egymást.

„Halál, hol a te fullánkod, sír hol a te diadalmad?” (1Kor 15,55)
„Mert maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből, és feltámadnak először, akik meghaltak a Krisztusban. Aztán mi, akik élünk, akik megmaradunk, elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe a levegőbe, és ekképpen mindenkor az Úrral leszünk.” (1Thess 4,16–17)

Ez az ígéret egy boldog reménység, amelynek eléréséért érdemes küzdeni, és megromlott természetünknek meghalni.

Bakó László

Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu;
e-mail: kurtszo@kurtszo.hu. További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: 06-30/619-5901; illetve elektronikusan, a fenti e-mail-címen. A kurtszo@kurtszo.hu címen várjuk a kérdéseket és a Tapasztalatok rovatba szánt leveleket is.

KURTSZO

Az újság olvasható az interneten is:
<http://kurtszo.blogspot.hu>

Rónay György: Életszekéren

Nincs rajtam király koronája,
sem görnyedt rabok szolgajárma:
a szekere men úr vagyok.

Nem bánom, hogyha kinevetnek
döcögésének kerekemnek
gyűlöletlelkű gazdagok.

De ha látom, hogy az útfélen
fáznak, remegnek rongyszegényen
tépett ruhájú koldusok:

Felveszem őket a kocsimra,
s életszekéren új utakra
könnyebbült szívvel indulok.